

Administrația Română

Organul Asociației G-rale a Notarilor Comunali din România

Redactor responsabil: ISAC E. ISACU, notar
Redactor: Dr. EMIL BÔTIȘ

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
TIMIȘOARA I, STR. 10 MAIU No. 3.

APARE LUNAR

La apelul nostru Onor. Minister de Interne, prin ordinul No. 29.779 din 6 Octomvrie 1936, a recomandat tuturor primăriilor comunale din țară abonarea Revistei „Administrație Română”, care este Organul Oficial al Asociației Generale a Notarilor Comunali din România.

Prin urmare fiecare notar este moralmente obligat a lua măsurile convenite, ca primăriile comunale abonând, să achite abonamentul revistei.

DOCTRINA:

O problemă, care se cere studiată deaproape:

ISLAZUL COMUNAL

Intre avuțiile naționale ale țării, desigur în primele rânduri stă islazul comunal.

O țară agricolă, prin excelență, România, din puținele, are pe lângă întinderi mari, pentru cultivarea cerealelor, suprafețe însemnate de islaz comunal.

După ultima statistică, ar fi trei milioane hectare islaz de șes și un milion hectare islaz de munte și bălți, care după aceleași statistici ar cifra această bogăție, la circa 30 miliarde lei.

Evoluția pășunilor, la noi în țară a fost mai interesantă, că în restul țărilor agricole europene.

Din întinderi necultivate înainte de legea dela 1864, prin înproprietărirea clăcașilor la 1908 prin reformele agrare, cari au culminat în 1913 cu exproprierea moșiilor în folosul locuitorilor dela țară, acest bun natural a început a scade datorită și nevoilor — înmulțirea populațiunei, cât mai ales amestecului politic de partid, care a licitat și supralicjizat popularitatea, „expropriind” întinderile de pășune în folosul înproprietăriilor dela țară.

Acest rân a atras, și continuă să atragă atențiunea factorilor de conducere, care a dat imortanță acestei probleme și pe care, noi, dela Direcțiunea Pășunilor, căutăm să o rezolvăm în folosul și cadrul bogățiilor generale economice ale țării.

Cu sistemul actual de gospodărie al efortiilor comunale de pășuni, s'a realizat un interesant progres în anul 1936.

Din 7787 hectare de islaz lucerniat până în anul 1936, am ajuns în anul 1936, să mărim această cantitate de pământ acoperit cu lucernă la 11937 de hectare.

Față de numărul de hectare de pășune arătat mai sus, înseamnă o picătură într'un imens lac.

Dar greul nu era în întinderile obținute nerațional însămânțate cu lucernă, trifoi sau alte plante vivace, ci în educarea autorităților administrative — la început și a masei dela țară, mai apoi, în scopul de a se convinge toata lumea și oficiale și neoficială asupra acestei bogății, care științific și rațional examinate, dă dezvoltare firească celorlalte bogății economice, creșterea vitelor și deci exploatarea rațională a acestei bogății.

Am făcut, împreună cu colegii inspectori agronomi detașați la direcțiunea pășunilor, conferințe regionale, în aproape întregă țară: Turda, Pitești, Constanța, Ploești, Sibiu, Cluj, Brașov, Iași, Focsani, care sunt mărturie a interesului, pe care-l înțelegem de dat acestei probleme.

În aceste conferințe am căutat să ne convingem, pe teren, de greutățile întâmpinate în dezvoltarea

islazului comunal, cum și a mijloacelor de ordin administrativ, cât și științific în dezvoltarea și exploatarea acestui bun de interes obștesc.

Această cunoaștere a realităților ne-a dus la înlăturarea tuturor piedicilor din calea progresului de realizat, soluționând și intervenind la forurile respective, când trebuia, pentru variatele situațiuni care se cereau lămurile.

O problemă vitală, în această problemă generală, din cele culese în conferințele avute, este problema plății anuităților, de care mai toate eforturile comunale de pășune sunt grevate și fac iluzorie ori și ce alcătuire de bugete anuale.

Aceste grevări apasă și o soluționare urgentă este iarăși chezașa existenței și progresului islazului comunal.

S'au propus iertarea acestor datorii sau eşalonarea lor, pe un timp mai lung.

Eşalonarea plății datoriilor eforturilor comunale de pășune este singura posibilă și financiarmente și din punctul de vedere moral.

N'am făcut încă demersul definitiv din dorința de a aprofunda această situație și în interesul general al încasărilor datorite.

În toamnă voi documenta D-lui Ministru imposibilitatea, pe bază de cifre, a imposibilității continuării bugetului-neadevăr, pe care anual îl alcătuim, pentru că, anual încasăm — pe hârtie, cek ce trebuie să fie plătit pentru descătușarea bugetului de plata acestor datorii și pentru pornirea pe realități la gospodărirea islazurilor comunale.

Anul acesta am putut hotărî, alcătuirea unui buget-tip, pentru toate eforturile comunale de pășu

ne, pentru uniformizarea bugetului pe întreagă țară, dându-se instrucțiunile respective pentru toate articolele bugetare dela venituri și cheltueli.

Deasemenea am stabilit un plan de exploatare — anual — pentru aceleași efortii comunale.

Sunt progrese administrative realizate.

Dacă ași face mențiuni și de faptul c'am putut realiza o uniformitate în registrele de contabilitate și administrative, ași putea să spun că partea gospodărească a islazurilor este realizată.

Rămâne la început, să realizăm ofensiva mare a însămânțărilor cu lucernă, ca și a celorlalte plante furajere, această problemă capitală întru înfăptuirea celei a doua bogății — după ce întâia s'a înfăptuit dezvoltarea cultivării cerealelor — educarea și dezvoltarea creșterii vitelor, cu deosebită atențiune, mai ales în vechiul regat.

Anul trecut, din nefericire, suma fixată pentru cumpărarea de semințe de lucernă, înscrisă în bugetul Ministerului de Interne, pe exerc. bugetar 1936-1937, a fost de 900.000 lei, care a reprezentat în luna Aprilie, când s'au cumpărat semințele, 22.000 kgr., adică două vagoane și fracți, pentru 71 de județe, câte are țara.

Desigur cifră insuficientă, chiar dacă am adăoga și sumele înscrise în bugetele eforturilor comunale de pășune, pentru acelaș scop.

Dar despre această situație care se cere modificată și îndreptată, voi scrie într'un număr viitor al revistei.

Virgil Ionescu-Darzeu,

Dir. Gen. Min. de Interne

Termenul de acționare în Contencios Administrativ al funcționarilor publici stabili, legal numiți. *)

O oarecare dezorientare jurisprudențială în interpretare dispozițiunilor art. 4 din legea contenciosului administrativ din 1925 ne îndreptățește să examinăm din nou dacă termenul de 30 zile pentru a se acționa în contencios administrativ de către funcționarii publici împotriva unor acte abuzive de înlocuire, mutare sau punere în retragere se referă numai la acele trei categorii de acte sau trebuie extins la orice act administrativ de autoritate care aduce o modificare situațiunii funcționarului. Nu exagerăm atunci când afirmăm existența unei dezorientări.

*) Reproducem din „Repertoriul de Jurisprudență Administrativă” No. 15/937, acest foarte judicios articol al D-lui I. H. Vermeulen, conferențiar universitar, care lămurăște o chestiune atât de importantă pentru funcționărime.

Intr'adevăr, dacă spicuim jurisprudența Inaltei Curți de Casație din acești ultimi cinci ani cu privire la rezolvarea problemei puse facem următoarele constatări: cu deciziunea 820/931 Inalta Curte s. III-a statornicește că excepțiunile, prevăzute de art. 4 din legea contenciosului administrativ, sunt de strictă interpretare, neputându-se deci extinde termenul de acționare la situațiuni străine de cele prevăzute în chip precis de lege: în anul 1932 și în anul 1933 pe cale de simplu complet, aceeași secție cu dec. 24 și 1010 revine asupra soluțiunii adoptate prin deciziunea 820/931 înglobând în cele trei categorii de acte specificate toate actele privindu-i pe funcționarii publici. Deși deciziunea 1010 datează din 7 Iunie 1933, fiind vorba de un act de „încastrare”, la

interval de timp mai scurt de o lună de zile, la 5 Iulie 1933, cu deciziunea 1279, Inalta Curte stabilește de data acesta că actul de încadrare, ilegal poate fi atacat oricând, neîntrând printre excepțiunile prevăzute de legiuitor. La 18 Decembrie 1935, cu deciziunea 2203 Inalta Curte revine asupra ultimei sale jurisprudențe, îmbrățișând din nou soluțiunile preconizate în anul 1932.

Lipsa de stabilite a jurisprudenței se accentuează și mai mult în cursul anului 1936. La 8 Iulie 1936 Inalta Curte de deciziunea 1305 revine asupra ultimei sale hotărâri din 1935 și, după casare, fiind în discuție în mod exclusiv interpretarea art. 4 din legea contenciosului administrativ interpretează din nou textul excepțional în chip restrictiv. Aceasta revenire la decizia 820/931 a fost însă de prea scurtă durată, căci la 14 Octombrie 1936 cu deciziunea 1692 și la 30 Octombrie 1936 cu deciziunea 2237, tot după casare, — recursurile autorității de data acesta — Curtea adoptă soluția opusă ! Aceste tribulațiuni jurisprudențiale sunt cu atât mai puțin de înțeles cu cât la 24 Februarie 1936, fiind vorba de a se ști dacă termenul de 30 zile trebuie extins și la „încadrările în funcțiune”, Inalte Curte a declarat divergență, aceasta nefiind rezolvat până astăzi. Curtea de Apel din București deși a dat dovadă în interpretările sale jurisprudențiale ale textului de lege în discuțiune de mai multe stabilite dându-i o aplicațiune restrictivă, cu toate aceste în acest ultimi doi ani, sub înrăurirea unor hotărâri cu soluții contrare ale Inaltei Curți a început se manifesteze aceeași nesiguranță în aplicarea textului.

Fața de aceasta situațiune este deci firesc se ne întrebăm care din cele două soluțiuni cadrează după părțerea noastră cu textul legii, Răspundem depe acum, fără o clipă de exitare, că nu putem concepe decât o aplicare restrictivă a textului, termenul de acțiune de 30 zile privind în mod exclusiv, fără putință de extindere sau asimilare, actele de mutare, înlocuire sau punere în retragere ale funcționarilor. O alte interpretare duce la forțare a textului, care nu contribuie decât la o nouă restrângere a instituției contenciosului administrativ, potrivit ritmului său normal de evoluție. Textul art. 4 din legea contenciosului administrativ este clar și categoric : acțiunile pornite în cadrul acestei legi pot fi introduse ori când. La acest principiu legiuitorul pune 4 excepțiuni, dintre care trei, care ne interesează, fiind vorba de actele de înlocuire, de mutare și de punere în retragere ale funcționarilor publici stabil și legal numiți, care nu pot fi atacate decât înăuntrul unui anumiț termen. Ori actele administrative de autoritate care pot aduce schimbări în situațiunea funcționarilor publici sunt mult mai numeroase : trebuie se ne gândim la actele de încadrări, detașări, suspendări, avansări, retrogradări, de pedepsire ș. a. m.

d. Se poate oare susține că acele acte se încadrează și ele printre excepțiunile legii. Cum va trebui interpretat acest text, după litera sa ? sau după spiritul său ? Dar actul care modifică situațiunea unui funcționar public poate să-l lezeze pe un alt funcționar în drepturile sale ; ne putem întreba : termenul de 30 zile este oposabil și acestui funcționar ?

Care sunt motivele pe care se sprijină Inalta Curte în acele hotărâri prin care condamnă interpretarea restrictivă a legii ? Într-o deciziune remarcabil motivată dar ale cărei considerante nu pot sluji de cât ca interpretar pentru legiuitorul de mâine — deciziunea 2203 din 18 Decembrie 1935 — Inalta Curte face apel la intențiunea legiuitorului, afirmând c'a fost în concepțiune sa să încadreze în noțiunile de „înlocuire”, „mutare” și „punere în retragere” toate diversitatea speciilor fiecărui gen în parte.

„Acest mod de a se exprima al legiuitorului — glăsuiește decizia — este explicabil, întrucât, neputând prevedea în mod concret variatele moduri prin care pozițiunea unui funcționar public putea fi modificată de autoritatea administrativă, s'a servit de aceste noțiuni cu o sferă mai cuprinzătoare în cari, în mod necesar, trebuiesc încadrate toate actele administrative de autoritate prin care se aduc schimbări în pozițiunea funcționarilor”. Sub înrăurirea acestei formulare astfel stabilite, Inalta Curte, fiind vorba de un act de „retrogradare”, prin deciziunea 1692 din 14 Octombrie 1936, îl așeza în „genul” noțiunei de înlocuire iar prin deciziunea 2237 din 30 Noembrie 1936 în „genul” noțiunei mutare. Prin deciziunea anterioară 1305 din 8 Iulie 1936 însă fiind vorba de asemenea de un act de încadrare, Inalta Curte statornicise că el nu poate fi asimilat cu un act de mutare. Aceste interpretări variate ale unui acelaș act, care, când este asimilat cu înlocuire, când cu o mutare, când este pus în afară de aceste două noțiuni, evidențiază dela început câtă șubrazanie înfățișează principiul stabilit în deciziunea din 18 Dec. 1935 !

Înțelegem să se susțină c'ar fi fost în intențiunea legiuitorului, astfel, cum o afirmă deciziunea Inaltei Curți secțiunea III-a cu Nr. 1010 din 7 Iunie 1933, ca în materie de funcțiuni publice, spre derogare dela principiul general din prima parte a art. 4 din legea contenciosului administrativ, ca fiind impus de interesul superior al serviciilor publice, să limiteze în timp exercițiul dreptului de a acționa. În nici un caz, însă nu putem concepe asimilarea unor noțiuni între ele, noțiuni cari cristalizează atâtea instituțiuni juridice deosebite.

Nu înțelegem în combaterea ultimei formulare a jurisprudenței noastre să ocolim argumentarea pe care se reazăună și pe care oaregăsește numai în intențiunea legiuitorului, dar nu ne putem împiedica în prealabil să arătăm că ea nu răspunde la

anumite considerațiuni de principiu care primează și peste care cu greu — credem noi — ar fi putință să se treacă. Într'adevăr, legiuitorul în art. 4 din lege pune principiul că acțiunile în contencios administrativ pot fi introduse oricând. La această regulă generală, legiuitorul pune patru excepțiuni dintre care trei îi privesc pe funcționarii publici. Ori, aceste excepțiuni, cari au drept urmare decăderi de drepturi, nu pot fi decât de cea mai strictă interpretare. Credem deci că se procedează greșit atunci când se cercetează intențiunea legiuitorului instanța judecătorească neputându-se mărgini decât la aplicarea textului după litera sa, nu după spiritul său. Chiar dacă a fi fost în intențiunea legiuitorului să limiteze exercițiului unui drept în ceea ce îi potrivește pe funcționari publici, din momentul însă când el nu o spune lămurit, găsindu-ne în domeniul excepțiilor, nu putem crea noi decăderi pe cale de analogie și după intenții. Iată considerațiunile primare pentru care socotim că textul în discuțiune nu poate fi interpretat decât numai restrictiv, aplicarea sa fiind stric limitată la cele trei acte prevăzute: înlocuire, mutare, punere în retragere.

De altfel analizând origina textului vom vedea că intențiunea legiuitorului n'a fost de fel aceea care îi este atribuite și că, de alte parte, sistemul de asimilare între ele a diferitelor instituțiuni cari aduc o modificare în situațiunea funcționarului este cu totul lipsit de temei.

Intr'adevăr teza pe care o combatem nu poate apela la intențiunea legiuitorului cu succes, pentru o serie de considerațiuni. Deși cele trei excepțiuni în chestiune fuseseră omise din proiectul de lege a contenciosului administrativ din 1925, fiind trecute în lege, ele n'au făcut obiectul vre-unor desbaterii parlamentare neconstituind măcar o inovație față de legiferările anterioare în materie de contencios administrativ. Acele trei excepțiuni sunt reproduse după art. 39 al. 5 din legea Curții de Casație din 1905. Legea din 1905 în art. 5 și 44 reglementează într'adevăr dreptul funcționarilor inamovibili, legal numiți, de a acționa împotriva unor acte de înlocuire, mutare și punere în retragere ilegale. Articolul 5 consfințește dreptul în sine, iar art. 44 circumscrie exercițiul său în timp. Iată cum sună fiecare dispoziție art. 5 lit. i : „Secțiunea III-a va judeca . . . recursul funcționarilor inamovibili numiți în mod legal care ar fi înlocuiți, mutați sau puși în retragere în contra legii” și art. 44 al. 5 : „In cazurile date în competența secțiunii III-a și prevăzute de art. 4 lit. h, se va putea oricând face recurs în Casație în cazul prevăzut de lit. i, în termen de 30 zile dela publicarea în Monitorul Oficial . . .”. Prin urmare nu există nici cea mai mică deosebire dintre redacțiunea art. 44 al. 5 din legea din 1905 și art. 4 al. 2 din legea din 1925. Din această deducem o primă concluziune și anume

că nu putem regăsi justificarea unei anumite interpretări după intențiunea legiuitorului din 1925 ci va trebui să cercetăm rațiunea textului, astfel cum a fost elaborat în 1905 ! Aceasta rațiune poate să fie desprinsă din intențiunea legiuitorului care se cristalizează în desbaterile parlamentare și în discursul Ministerului de Justiție de pe atunci Al. Bădărău : o măsură de protecțiune în favoarea funcționarilor inamovibili, legal numiți. Ceea ce l-a preocupat în primul rând pe legiuitor, n'a fost fămurirea exercițiului unui drept, ci reglementarea a însuși dreptului în sine : dreptul de a acționa.

Dovada reese și în aceea că dreptul este consfințit într'o primă dispoziție — art. 5 — iar exercițiul dreptului într'un alt text art. 44. Prin urmare motiunile de „înlocuire, mutare și punere în retragere” în concepțiunea legiuitorului de la 1905 sunt legate de crearea unui drept iar nu de organizarea unor anumite norme procedurale privind exercițiul dreptului : aceasta reese de altfel din însăși redacțiunea art. 44 al. 5 care, fiind vorba de limitare în timp a exercițiului dreptului, fără a mai reproduce noțiunile din art. 5 lit. i, va trimite direct la acest text. Ori, ceea ce l-a preocupat pe legiuitor în elaborarea art. 5 lit. i, în 1905, cum reese din răspunsul dat de Al. Bădărău unei întrebări a unui senator în Parlament, a fost de a-l pune pe funcționarul inamovibil la adăpostul arbitrariului, dându-i putință să acționeze în cazul de îndepărtare în funcțiune, această îndepărtare putând fi consecința unei mutări, unei puneri în retragere sau unei înlocuiri. Ceea ce a urmărit deci a fost ocrotirea sa împotriva pierderii funcțiunii. De aici deducem o a doua concluziune și anume că cele trei expresiuni întrebuințate de legiuitor sunt legate exclusiv de ideea de ruptura definitivă a raportului de funcțiune dintre funcționar și serviciul public unde slujea. Nici n'a fost deci în concepțiunea legiuitorului în 1905 să încadreză în cele trei noțiuni întrebuințate toate actele care aduc o simplă schimbare în pozițiunea funcționarului față de serviciului public unde activa. Și totodată nu se poate deci atribui legiuitorului din 1925 intențiunea, atunci când a limitat în timp exercițiului dreptului de a acționa al funcționarilor publici, de a fi vrut să încadreze în dispoziția procedurală, privind exercițiul, dreptului, toate actele privind pozițiunea funcționarului !

Dar cum am putea noi se concepem la lumina noțiunilor legi din 1905 o instituțiune cum este aceea a „încadrărilor” care a găsit înceteșnire în Dreptul nostru Administrativ abea în acești ani din urmă, ca o consecință a reorganizării și a simplificării serviciilor publice !

Din intențiunea legiuitorului nu putem deci deduce nici o concluziune favorabilă tezei Inaltei Curți pe care o combatem aici.

În sfârșit dacă examinăm și diferitele acte care

au menirea se aducă o schimbare în pozițiunea funcționarului ajungem la concluzia că ele nu pot fi cuprinse în cele trei noțiuni enumerate de art. 4 din legea contenciosul administrativ. Noțiunea de înlocuire, care constituie un termen generic cuprinde fără îndoială actele de punere în disponibilitate, de destituire și de demitere care toate însemnează pentru funcționar o îndepărtare definitivă de la funcțiune. De asemenea noțiunea de mutare, nedistigându-se în lege dacă ea are sau nu un caracter disciplinar, puțin importând, căci și într'un caz și într'altul funcționarul fără a fi desbrăcat de calitatea sa de funcționar public, totuși este îndepărtat, definitiv de funcțiunea pe care o îndeplinea.

Celelalte acte n'au însă nici o asemănare cu acestea neputând fi socotite ca încadrate în „genul lor.“ Mai întâi actul de detașare a funcționarului nu poate fi asimilat cu actul de mutare. Ne aflăm în fața a două instituțiuni juridice deosebite. Pe când funcționarul transferat numai are nici o legătură cu vechia sa funcțiune, cel detașat o părăsește numai vremelnic, el continuă însă din punctul de vedere a situațiunii sale funcționale a face parte din serviciul dela care a fost detașat. Prin urmare în cazul unei detașări, funcționarul își păstrează mai departe postul de la care a fost detașat, neprovocându-se pentru autoritate nici o stare de incertitudine, cât privește o vacanță cu puțința care ar justifica cătuși de puțin extinderea excepțiunilor legii. Domnul Prof. P. Negulescu, interpretând art. 4 din legea contenciosului administrativ, (Tratat de Drept Administrativ vol. I., ed. IV-a pag. 602), cu aplicație la actul de detașare ajunge la același concluziuni criticând deciziunea 64/929 a Inaltei Curți S. III-a Domnia sa, făcând diferențierea dintre noțiunile de „transferare“ și „detașare“, accentuiază: „Contra unei detașări ilegale, cel vătămat se poate plânga oricând, potrivit principiului general stabilit de art. 4 legea contenciosului. Excepțiunea prevăzută de același articol pentru cazurile de înlocuire, mutare sau punere în retragere nu se poate extinde și la detașare, căci pe de o parte, mutare și detașare sunt două noțiuni diferite, iar pe de alte parte excepțiunile sunt de strictă interpretare.“ La același concluziuni ajungem și atunci când este vorba de actul de suspendare al funcționarului, care nu însemnează decât o părăsire vremelnică a funcțiunii reluându-și postul la încetarea suspendării. Nu există prin urmare nici o analogie cu o înlocuire, care însemnează pierderea definitivă a funcțiunii și nici măcar de o stare de incertitudine privitoare la o vacanță cu puțință.

În materie de „încadrări“, mai întâi trebuie observat că ne aflăm în fața unei instituțiuni nou determinată de reorganizarea și simplificarea serviciilor publice. Fără îndoială că nu poate fi vorba de o înlocuire care însemnează decât o nouă repartizare

a funcționarilor existenți în cadrul serviciilor simplificate și reorganizate. Actul de încadrare nu poate fi asimilat nici cu actul de mutare, întrucât, cel dintâiu constituie o măsură cu caracter general, spre deosebire de cel de al doilea care constituie o simplă măsură individuală. Dar încadrarea nu însemnează implicit mutarea. Aici funcționarul în urma actului de încadrare poate se rămână pe loc. De altfel actul de încadrare poate să atingă gradul, salariul și funcțiunea deținută de funcționar. În cele mai multe legiuiri care au prevăzut reorganizarea și simplificarea serviciilor ca și încadrarea funcționarilor, legiuitorul a prevăzut în mod expres puțința atribuirii unei funcțiuni inferioare gradului, astfel încât funcționarul nu va putea reacționa decât atunci când prin actul de încadrare i se ating în mod ilegal gradul și salariul. Ori, astfel privită, în funcție de grad și salariu, nu poate fi vorba de o asimilare cu o înlocuire sau cu o mutare care sunt exclusiv legate de noțiunea de funcțiune: nici în acest caz nu este vorba de un act care duce la pierderea definitivă a funcțiunii, care poate determina din nou o stare de nesiguranță pentru autoritate cât privește vacanțe nesigure în serviciul său. De altfel mutarea este o instituțiune normală care nu poate fi săvârșită de cât cu anumite forme și de anumite organe, spre deosebire de încadrare care constituie o instituție excepțională care nu poate fi făcută decât pe baza altor norme și de alte organe. Întrucât deci s'ar putea susține cu temei că funcționarul care se plânga că prin încadrare i s-a redus gradul și salariul, fără să se plângă de funcțiunea atribuită, n'ar putea se acționeze decât înăuntrul termenului de 30 zile căci acest act vătămător ar constitui un act de mutare?

Cât privește actul de „retrogradare“ am arătat cum însăși Onorata Inalta Curte i-a dat trei calificări deosebite, când mutare, când înlocuire, când în sfârșit, îl socotește ca ceva cu totul aparte. Ori ideea de retrogradare este legată în primul rând de „gradul“ funcționarului, iar nu de funcțiunea pe care o îndeplinește. Mărturisim că nu ne putem explica cum s'ar putea asimila o retrogradare cu o mutare, aceasta din urma privind trecerea dintr'o funcțiune într'alta, spre deosebire de retrogradare, care nu interesează funcțiunea ci drepturile funcționarului pe scara ierarhiei administrative. Pentru aceleași considerațiuni nu putem încadra în vre-unul în cele trei „genuri“ de acte prevăzută de lege, actul de a v a n s a r e, care interesează gradul iar nu funcțiunea. Ne întrebăm în sfârșit în care „genuri“ ar putea fi clasate actele de „n u m i r e“ sau diferitele deciziuni de „p e d e p s i r e“ ale funcționarilor publici, primele neaducând nici o modificare în pozițiunea vre-unui funcționar public, căci actul de numire îl îmbracă chiar pe individ cu atributele funcționarului public, cele din urmă neavând nici o înrăuțire asupra func-

țiunei ci numai asupra funcționarului.

Din expunerea noastră rezultă deci că art. 4 din legea contenciosului administrativ nu poate fi interpretat decât în mod restrictiv și aceasta interpretare este dictată de considerațiuni de principiu. De altfel soluția contrarie nu rezultă nici din intențiunea legiuitorului, dacă vrem s'o speculăm, iar o asimilare între ele a diferitelor situațiuni juridice care aduc o schimbare în pozițiunea funcționarului, este lipsită de orice temei, atât în fapt cât și în drept. In ceea ce îi privește pe autorii cari au avut prilejul în doctrina noastră să se pronunțe în sensul tezei pe care o apărăm, după părerea D-lui **Prof. Paul Negulescu**, pe care am reprodus-o mai sus cităm și opiniunea D-lui **Prof. C. Rarincescu** în remarcabila sa lucrare „Contenciosul Ad-tiv Român“ (1937 pag. 279 și 280), care afirmă categoric că art. 4 „**trebuie să fie interpretat în sens restrictiv, fără să poată fi extinsă prin analogie și la alte cazuri neprevăzute în mod expres de lege**“. Pentru acesta considerațiuni domnia sa socotește că o încadrare ilegale poate fi atacate ori când.

Problema de a se ști dacă termenul de 30 zile, prevăzut pentru funcționarul, vizat direct de actul încriminat, se aplică și terțului funcționar, care se crede de asemenea lezat prin același act, nu se poate pune decât numai în cadrul interpretării restrictive a art. 4 din legea contenciosului administrativ și prin urmare numai în cazul actelor de mutare, deoarece în nici un caz nu vedem cum un al treilea funcționar ar putea se justifice violarea unui drept propriu prin înlocuirea sau punerea în refragere a

altui funcționar. Legiuitorul nefăcând nici o distincțiune, credem că termenul se aplică deopotrivă și unuia și altuia.

Ca încheiere constatăm că dacă s'ar putea susține c'ar fi de dorit ca în viitor să se prevadă în lege restringerea în timp exercițiului dreptului de acțiune al funcționarului public cât privește toate actele care privesc pozițiune sa, pentru rațiunea arătată chiar de Inalta Curte în deciziunea sa cu N-rul 2203 din 18 Decembrie 1935, deocamdată însă o asemenea soluție este inadmisibilă față de textele de lege existente, care altfel fiind interpretate, nu pot însemna decât o forțare a textelor și crearea unei stări de incertitudine la justițiabili chiar în fața legii. Trebuie observat totodată că dacă apărătorii în fața Justiției ar fi evidențiat starea jurisprudențială existentă, de mult Inalta Curte de mult fi făcut apel la dispozițiunile art. 17 din legea organică a Curții, curmând o stare criticabilă și ridicând prestigiul Jurisprudenței.

Dacă am scris aceste câteva rânduri este tocmai dintr'un sentiment de pătrundere al rolului creator al Jurisprudenței în Dreptul nostru administrativ ca și al necesității extinderii sferei de aplicabilitate a unei instituții care apare ca singura pavază împotriva arbitrarului administrativ.

J. H. VERMEULEN,
Conferențiar Universitar, Avocat,
București.

Valabilitatea hotărârilor consiliului comunal

de VASILE V. CUTOIU, doctor în drept.

În câteva articole anterioare am tratat chestiunea nulității și anulabilității actelor juridice sub diferite aspecte. În cele ce urmează vom vedea că sunt nule de drept actele cari cuprind un viciu capital: **incompetența**. Prin acte — specificăm — se înțeleg și deliberările consiliului comunal.

Competența este limita, mai precis: cerceul în care poate activa, își poate exercita atribuțiunile o autoritate sau un anumit organ. Ea este: 1) **materiale** („competentia materiae“) arătând domeniul în care se pot exercita atribuțiunile; 2) **teritorială** — „competentia loci“ — cuprinzând teritoriul asupra căruia se pot exercita atribuțiunile; și 3) **personală** — „competentia personae“ — indicând persoanele asupra cărora se pot exercita drepturile și obligațiunile unei autorități. Astfel un consiliu comunal nu poate hotărâ în privința altor persoane sau altui teritoriu decât

cel cuprins în comuna sa; după cum un prețor nu poate dispune asupra altor comune decât cele din plasa sa.

Deasemenea un consiliu comunal nu poate lua hotărâri asupra altor chestiuni decât cele date lui în atribuțiuni.

Cu alte cuvinte, în afară de condițiunile generale de valabilitate ale unui act juridic — în speță a unei hotărâri — cum am văzut în articolele precedente, mai este și o altă condițiune strict esențială și totuși atât de mult neglijată de organele deliberative. Aceasta condițiune, sine qua non, este competența.

O hotărâre frumos motivată și luată cu respectarea tuturor condițiunilor de existența, dar în disprețul competenței, este **nulă**. Vom vedea mai jos de ce este nula și nu anulabilă.

O deosebită grijă trebuie pusă în examinarea

competinței atât materială cât și teritorială și personală a consiliului comunal. Asta pentru a nu se aduce hotărâri cari prin declararea de nulă din partea autorităților tutelare să prejudicieze interesele locale și de multe ori personale.

Astfel un consiliu comunal aduce o hotărâre cu privire la un schimb de terenuri între comună și Stat. Hotărârea întrunește condițiunile generale de existență a unui act juridic, dar îi lipsește condițiunea esențială: **competența** materială și teritorială. Și iată de ce: hotărârea s'a adus asupra unui teren al Statului (lăsăm la o parte pe cel al comunei asupra căruia se putea dispune) cu de la sine putere a consiliului comunal fără a se cere avizul prealabil al organelor competente ale Statului relativ la schimb; și numai pe baza acestui aviz să se aducă hotărârea. Căci știut e că schimbul e un act juridic care — indiferent de titlu — presupune un acord perfect a două voinți, chiar și atunci când este simplul „do ut facias“ (îți dau ceva ca să-mi faci un serviciu); or, în speță fiind vorba de „do ut des“ (schimbul absolut real) este strict necesar acordul perfect de voinți, deci avizul prealabil al Statului. Asta și pentru că odată cu acest aviz însemnează că Statul convine ca să transfere comunei terenul formând proprietatea sa. În schimbul terenului formând proprietatea comunei,

Cu alte cuvinte avizul favorabil al Statului este ca și o declarație de voință a unei părți la încheierea convenției. Or, schimbul fiind o convenție, care ca acordul de voinți sa existe. În consecință nefiind un astfel de acord de voință din partea Statului, nici cel puțin tacit, însemnează că s'a adus o hotărâre asupra unui teren care deși se află în hotarul comunei totuși nu-i aparține, ci e proprietatea Statului. S'a hotărât deci asupra unui teritoriu strein (incompetență și materială și teritorială), — afară de faptul că în fond actul juridic nu întrunește condițiunile schimbului necum să mai fie și valabil.

Or, fiind vorba de o hotărâre adusă în afară de competența consiliului comunal, această hotărâre în baza art. 159, pct. 1 din Legea Administrativă este **nulă de drept**, așa încât autoritatea tutelară în conformitate cu dispozițiunile cuprinse în art. 162 din L. A. și 183 din Regulamentul L. A. o va suspenda.

M'am mărginit în acest articol la tratarea valabilității hotărârilor consiliului comunal din punct de vedere doar a **competinței** care constituie cum am văzut un motiv de **nullitate** a hotărârilor, fiind decretat de lege ca atare. Și chiar dacă n'ar fi prevăzut legiuitorul expres, totuși se putea deduce prin prezumție *eo juris tantum* că motivele cari fac un act anulabil — și nu nul — sunt viciile de formă.

Un exemplu: faptul că o hotărâre perfect valabilă — care necesită aprobare — n'a stat afișată decât 10 zile în loc de 20 cât prevede L. A., în aparență ar constitui un motiv de suspendare a ei. Și totuși, vine art. 172 al. 4 din Regulamentul L. A. care spune că sunt personal răspunzători cei însărcinați cu afișarea, de stricta dispozițiune a art. 172, al. 1 (afișarea timp de 20 zile). Deci tot ce poate naște o astfel de inadvertență este o simplă pedeapsă disciplinară. Natural hotărârea respectivă va fi trimisă spre afișare primăriei care a greșit.

Prin urmare viciile de formă pentru a produce efecte asupra unei hotărâri trebuiesc să consiste din lipsa unei condițiuni prevăzute pentru însăși forma hotărârei și nu dintr'o simplă omisiune obvenită **după** perfectarea acesteia. În schimb o omisiune **anterioară** hotărârei constituie, cum vom vedea în articolul viitor un viciu de care este legată însăși valabilitatea acesteia. Tot atunci vom vedea și rolul extrem de important pe care notarul îl joacă în vastul domeniu al valabilității hotărârilor consiliului comunal.

Dr. V. V. Cutoiu.

CULTURALE.

Discursul M. Sale Regelui Carol al II-lea rostit la Universitatea din Cluj în 14 Iunie 1937.

DOMNULE RECTOR,

DOMNILOR,

O vie emoție Mă cuprinde, în această clipă, în care Universitatea „Ferdinand I.” a Daciei Superioare îmi decerna cea mai înaltă distincție academică: titlul de Doctor Honoris Causa al Facultății de Litere.

Cuvintele de mulțumire sunt o banalitate, deci nu prin cuvinte, ci prin faptul voiu încerca a mulțumi Universității clujene pentru această cinste și pentru această bucurie ce Mi-o face astăzi. Este ceva simbolic, poate, că această decernare se petrece în acest an al Domnului 1937, an ce însemnează pe răbojul vieții Mele un sfert de veac de muncă plină de credință

Întru ridicarea neamului Meu pe un teren care până atunci nu fusese apreciat de nimeni. Astăzi tocmai, Universitatea Ardealului vine prin acest titlu de Doctor Honoris Causa să recunoască că această credință de acum 25 de ani și-a dat roadele voite. Nu pot zice că a fost o muncă lipsită de piedeci. Am avut de luptat cu multe nepriceperi și am fost frânat de multe surâsuri. Dar credința pe care am pus-o acum 25 de ani în opera de ridicare a tineretului a fost imboldul care M'a mînat, pe Mine și pe colaboratorii Mei, la victorie. S'a adeverit încă odată învățătura Sființei Scripturi : „Crede și vei birui”. De sigur nu din prima zi am găsit calea cea adevărată. La 40 ani trecuți, calc pe ea cu același avînt tineresc, cu aceeași credință în izbîndă, ca la vârsta de 19 ani. Pornit dela nevoia de a da un imbold sporturilor, deci sănătății fizice a tineretului, trecînd pe urmă la planul mai înalt al unei adevărate educațiuni sufletești, făcută în aer liber prin cercetășie, am ajuns în urma călătoriei mele împrejurul lumii, la punctul deciziv prin înființarea Fundației „Principele Carol”. De acolo s'a desvoltat din ce în ce mai mult credința că salvarea neamului nostru atîrnă de felul cum vom desvolta în mod mai sănătos satul și pătura țărănească. Fundația Mea s'a dus către acest element atât de sănătos al românismului, nu ca să-l ceară ceva, ci ca să-i dea. N'a fost în această operă vreo idee preconcepută. **Țăranul Fundației nu este un țăran de operetă, ci este un țăran pe care voim a-l ajuta ; este un țăran căruia îi dăruim sufletul și munca noastră. Folosele ce le tragem de aci sunt totuși mari, dar nevăzute : este puțința de a cunoaște sufletul acestei țări ; este puțința de a ne adăpa la adevăratul izvor al celui mai curat naționalism. Cercetînd de aproape sufletul și nevoile țalpei țării, cercetezi și pricepi adevăratul românism. Și ce neseceate comori sufletești culgegi prin acest contact ! Am învățat să cunosc un alt țăran decît aceia din cărți ; un țăran pe care numai două elemente au poate posibilitatea de a-l întrezări**

învățătorul la școală și ofițerul instruind recruții.

Astăzi, când aci, în fața acestei adunări atât de alese sărbătoriți prin Mine această înfăptuire, am datoria sfîntă de a mulțumi Celui atotputernic, Dumnezeuului părinților noștri, că a sădit în sufletul Meu credința și puterea de a îndeplini această operă.

DOMNULE RECTOR,

DOMNILOR,

Baza culturii românești este ceea ce putem cu lege din chiar sufletul neamului nostru. Virtuțile care veacuri de-a-rîndul ne-au păstrat neclintit neamul pe aceste plaiuri, sunt chiar virtuțile de căpetenie ce se cer pentru înfăptuirea unei opere științifice : răbdarea și credința în izbîndă. La aceasta trebuie noi, generația nouă, să adăugăm încă o virtute : **credința în muncă**, — fiindcă fără ea, orice încercare de a face o operă utilă și temeinică este zadarnică.

Cînd zic că din sufletul neamului nostru trebuie să culegem puterea culturii românești, nu vreau să zic că trebuie să rămînem la o cultură primară și rurală, — hotărît că nu ! Dar rolul omului de știință este tocmai de a alambica din acest suflet elixirul ce dă vieții noastre intelectuale specificul românesc. Și această operă am încercat să o fac prin Fundația Mea pentru literatură și artă și prin colaborarea Fundațiilor în Uniune. Vreau să ridic și să încurajez orice operă de valoare produsă de o minte românească. Dar cer mai înainte de toate ca această operă să fie serioasă și să aducă un aport real ramurii de cultură căreia îl aparține. Cultura nu este un lucru de sine stătător ; este un element de căpetenie în sinteza puterii și dreptului la viață al unui neam. Ea este partea nepieritoare a patrimoniului național, care dă dreptul unui popor de a supraviețui în eternitate. Iată de ce cu atîta dragoste și cu atîta râvnă M'am înhămat la această operă, căci nu pot concepe ca neamul Meu să nu fie nepieritor „în ale lumii ginte mari”. Operile mari sunt produsul unor genii, dar geniile nu se produc decît în acele rase care au voința hotărîtoare colectivă de a birui pe calea cea largă a civilizațiilor eterne. Această voință colectivă însă nu se poate crea decît prin creșterea progresivă și solidă a generațiilor ce se urmează. Iată deci, în acest cadru al desvoltării culturale naționale, rolul străjeriei. Precum ați văzut, un sfert de veac am urmat, fără șovăire, această operă, care pe zi ce trece s'a întărit și s'a cristallizat — și acum, pricepută de toți și cu sprijinul moral al iubitorilor de neam, va putea pași pe calea ce i-a fost trasată pentru întărirea și ridicarea sufletului acestui neam.

DOMNULE RECTOR,

DOMNILOR,

Adînc mișcat de gestul Universității „Regele Ferdinand I”, Imii reînnoesc, drept mulțumire, făgăduiala dda pași, cu și mai multă energie și râvnă, pe această cale de desvoltare a culturii românești.

ELOGIUL SATULUI din discursul de recepție a lui L. Blaga la Academia Română.

„Fae elogiul satului românesc, creatorul și păstrătorul culturii populare, purtătorul matricii noastre stilistice. Să nu se creadă însă că dînd graiu unei încântări, aș dori să rostesc, cu ocoluri, dorința de a ne menține pentru totdeauna în cadrul realizărilor sătești. Imi refuz asemenea sugestii sau îndemnuri. De o sută de ani și mai bine ne străduim toți intelectualii pe o linie mereu înălțată, să creiem, într'o epocă de tragice răspîntii, o cultură românească majoră. Strădaniile merg paralel cu procesul emancipării noastre politice, cu acela al formării statului și al întregirii neamului. — Cari sunt însă

condițiile, ce trebuiesc să fie în prealabil date, pen-
truca un popor, să poată în genere spera că va putea
deveni creatorul unei culturi majore? Opinia cu-
rentă, cu care trebuie să ne războim, e că pentru
aceasta ar fi deajuns un cât mai mare număr de ge-
nii și talente. Teoria ni se pare simplistă. **O cultură**

majoră nu s'a născut niciodată numai din clan ge-
nial. De sigur, geniul e o condiție. Dar o cultură
majoră mai are nevoie și de o temelie, iar aceasta
temelie sine qua non e totdeauna matca stilistică a
unei culturi populare”.

Sănătatea satelor.

Cu ocaziunea Congresului Asociației Medicilor
din România ce a avut loc la București în Iunie crt.,
s'a discutat problema de o importanță capitală a să-
nătății satelor noastre.

Comunicarea Profesorului **Dr. Mezinceseu**, la
acest congres, prin datele ce a produs — a alarmat
întreagă opinie publică ridicând vâlul de pe o plagă
adâncă ce roade însăși temelia Statului nostru: in-
suficiența organizației sanitare în comunele rurale.

Elementele ce compun Statul — știm cu toții —
sunt: a) Teritoriul, b) Populația și c) Organizația,
puterea de Stat.

Cu alte cuvinte problemele primordiale, funda-
mentale ale existenței Statului sunt: a) paza integri-
tății teritoriale, b) paza sănătății publice spre a asi-
gura integritatea neamului românesc în timp și c)
o bună administrație.

În ce privește sănătatea populației țării recentul
congres al medicilor a arătat că majoritatea covârși-
toare a populației României, cea sătească, suferă în
urma lipsurilor organizației noastre sanitare.

„Până în prezent — spune **DI Prof. Mezinceseu**
— n'am putut asigura o asistență medicală popula-
ției rurale. Avem o asistență medicală defectuoasă
la sate, spre regretul tuturor oamenilor de bine. Ace-
asta o datorăm, în bună parte, repartiției inegale,
chiar scandaloasă, dintre numărul medicilor la orașe
(un medic la 350 locuitori) și la sate (un medic la ap-
roape 10.000 locuitori). Pentru repararea acestei
stări de lucruri se impune crearea de condiții excep-
ționale pentru a se putea încuraja stabilirea și acti-
varea medicilor la sate. Este necesar, în primul rând,
să se reducă balastul funcționarilor utilizați în ser-
viciile sanitare, toate fondurile urmând să fie desti-
nate pentru susținerea și încurajarea medicilor, dând
inquietate pentru medicii circumscripțiilor rurale”.

Pentru a evidenția cât de alarmantă este situația
sanitară a populației noastre rurale este suficient a
menționa tifosul exantematic, o tristă amintire a răs-
boiului, care a revenit la noi în anul 1929 și este în
continuă creștere; căci pe când în anul 1929 s'au
înregistrat 1389 cazuri de tifos exantematic, în anul
1935 numărul celor contaminați era de 2793, deci o
urcare de peste 100% !

Amintim această boală deoarece ea stigmatizea-
ză în modul cel mai categoric lipsa de igienă a po-
pulației noastre rurale, știuș fiind că tifosul exante-
matic se transmite prin păduchi.

Este deci imperios necesar a obliga, chiar prin
constrângere, populația rurală să respecte prescrip-
țiunile cele mai elementare de igienă, a se instala
băi cu aburi și dușuri calde în toate comunele noas-
tre, populația rurală fiind obligată a face băi și a
întrebuința săpunul.

Acestei stări, mai mult decât precare, a igienei
noastre rurale, corespunde coeficientul de mortali-
tate generală și infantilă a populației României.

De prezent noi batem toate recordurile în ce
privește mortalitatea.

În fiecare an — după statistice oficiale — mor
în țara noastră 21 oameni la o mie de locuitori, iar
la fiecare o mie de copii născuți mor în fiecare an
19 copii.

Iată tabelul statistic al mortalității pe țări :

Olanda	8,7 la mie
Norvegia	10,2 „
Germania	11,8 „
Anglia	12 „
Italia	13,9 „
Bulgaria	14,5 „
Franța	15,7 „
Iugoslavia	16,9 „
România	21,1 „

Iată și statistica mortalității infantile :

Olanda	0,40 la sută,
Elveția	0,48 „
Anglia	0,60 „
Franța	0,69 „
Austria	0,93 „
Italia	1,01 „
Grecia	1,12 „
Iugoslavia, Ungaria	1,40 „
Bulgaria	1,54 „
România	1,92 „

Ce folos că în ce privește natalitatea România
deține locul întâi având în fiecare an 35 de nașteri
la mie de locuitori, atunci când tot la noi se înregis-
trează și cel mai mare număr al morților; și căud

24% din cei morți au decedat din pneumonie sau tuberculoză!

Priviți locul de frunte ce-l deținem în statistica nașterilor:

România	35	la mie
Japonia	32,4	„
Bulgaria	30,6	„
Portugalia	30,4	„
Germania	16	„
Anglia	15,8	„
Suedia	14,8	„

Deci anual se nasc în țara noastră, în medie, cca 660.000 de suflete și mor în medie, cca 414.000. Ceea ce înseamnă că energia creatoare a poporului român este aproape anihilată printr'o mortalitate infantilă excesivă și prin diferite boli seceră prematur viețile omenesii, ceea ce printr'o bună igienă și organizație sanitară s'ar putea evita.

Insuficiența organizației noastre sanitare se evidențiază prin faptul că marea majoritate a copiilor mor mai des în prima săptămână după naștere; cam 50% în prima lună, iar până la vârsta de 1 an, moartea cosește dintre copii aproape o treime din cifra morților dintr'un an.

Cauzele acestei mortalități îngrijorătoare trebuie căutate — în afară de lipsa de igienă și subalimentație — în absența aproape totală de asistență medicală la sate. **Spitalele** — după statisticele ce le deținem, — sunt foarte puține: **unul la 15-20 sate.** **Numărul medicilor rurali** este cât se poate de restrâns: în medie, **unul la 16.447 de locuitori.** În Oltenia, un medic rural deservește 320 km. pătrați, în Muntenia 307 km. p., în Dobrogea 518 km. p., în Moldova 253 km. p., în Basarabia 298 km. p., în Transilvania 232 km. p., în Maramureș 241 km. p.

Farmacile rurale sunt și mai rare: **una la 20.768 locuitori.** Cu această organizare sanitară nu e

de mirare că ofensiva morții la sate este atât de aprigă și că cimitirele noastre sunt mai populate ca în oricare țară civilizată din lume.

Pentru îndreptarea stării sănătății satelor noastre este neapărat nevoie de o companie puternică sanitară organizată după metoda de lucru a Echipei Regale.

Aceste echipe create de **M. Sa Regele** au depus și pe teren sanitar rural până acum o activitate din cele mai rodnice. Ele au dat, bunăoară, în anul 1936, la sate, 161.190 consultații medicale, au făcut 6.318 analize, au dat 52.130 injecții și au făcut 1.943 operații chirurgicale.

În afară de aceasta ar trebui înmulțit numărul medicilor la sate. Pentru ca Facultățile de Medicină să poată da contingentul de medic necesar campaniei de refacere a sănătății populației rurale, r trebui să se dea burse tinerilor români care nu au posibilitate materiale de a urma studii atât de lungi și costisitoare ce necesită cariera de medic. În schimbul burselor — care să comporle întreaga întreținere la Facultate, hrană, locuință, îmbrăcăminte, cărți, taxe, etc. — studenții beneficiari să fie obligați prin contract de a servi după obținerea diplomei ca medici rurali un timp de 10-15 ani pe lângă un salariu suficient.

Azi când avem o pleiadă de pretori, secretari de plasă și notari, licențiați sau chiar și doctori în Drept, se vor găsi mulți tineri care să îmbrățișeze cariera misionară a medicului rural. Căci stagiul de un an la țară a medicilor, obligatoriu pentru obținerea diplomei de liberă practică nu este o soluție suficientă pentru îndreptarea unei stări de lucruri atât de grave care amenință însăși femelia Statului român.

Emil Botiș.

Luminarea satelor

de A. CORTEANU.

La noi se vorbește de mult depre luminarea satelor prin școală și biserică, prin cooperative, prin conferințe și muzică la radio, prin șezători etc. Rezultatul acestor încercări, unele vechi de aproape o sută de ani, altele mai noi sau chiar noi de tot, sunt foarte slabe. Civilizația apuseană pe care ne ostenim s'o introducem în satele noastre, prin toate aceste mijloace de luminare rurală, a rămas, până astăzi, tot străină de viața țăranilor.

Guvernul nostru, văzând că luminarea sufletească n'a reușit să schimbe viața țăranului, s'a gândit să

lase sufletul la o parte și să aducă lumină la sate prin fire de metal, întocmai ca la oraș. Se vor construi în câteva locuri potrivite uzine mari electrice, și de acolo prin cabluri și fire se va trimite lumină în toată lumea țăranilor, în toate satele. Fără îndoială că lumina electrică, ori unde se găsește, arată că civilizația a trecut pe acolo. Cu o condiție însă; electricitatea să corespundă unei nevoi a populației și să reprezinte un progres în înseși viața ei, adică în modul cum își câștigă existența și cum își petrece timpul liber. Dar electricitate pentru o populație

care nu e dispusă să plătească nici un ban pentru lumină și care ar vedea în dărnicia guvernului numai un mijloc de a scăpa de cheltuiala, destul de redusă de altfel, a petrolului de lampă, ar fi ca un frac pe un om desculț. Guvernanții noștri judecă nevoile rurale după propriile lor nevoi orășenești. Ei își închipue că țărani sunt niște copii mari, cari se vor simți fericiți dacă guvernul le va da lumină electrică, povești, povește halandala, și muzică țigănească la radio. Viața rurală este viață de zi nu de noapte ca la oraș. Electricitatea va fi bine venită la țară atunci când va putea fi întrebuințată ziua, fie la munca agricolă fie în ateliere de familie, pentru producție industrială. Atunci, distribuită aproape gratuit, sau chiar gratuit în anumite cazuri, ea ar fi o binefacere, căci ar ajuta populația satelor să-și câștige existența. Se va zice însă de unii, că nu e nici un rău ca și satele să fie luminate noaptea, măcar pentru folosul celor cari întârzie cu automobilul pe drumurile desfundate din comunele rurale. Firește că nu e nici un rău să fie drumurile luminate, măcar prin sate. N'ar fi rău ca toate drumurile țării să fie asfaltate și luminate. Când e vorba de populația rurală și de un sacrificiu de câteva sute de milioane pe care statul ar fi dispus să-i cheltuiască pentru ajutorarea acestei populații, atunci nu putem admite că ceia ce-i trebuie țaranului mai întâi, e lumina electrică. Cazul cu lumina satelor e foarte grav, nu atât pentru cheltuiala ce s'ar face, cât mai ales pentru că el arată cât de departe sunt cei care ne guvernează de realitățile rurale. Țăranii nu sunt obiecte de muzeu, iar satele nu sunt locuri de atracție pentru turiști. Țăranii sunt clasa muncitoare cu brațele a țării, iar satele lor adăpostesc peste 80% din Problemele de viață ale acestei populații lucrătoare trebuie puse înaintea problemelor de agrement rural. Cari sunt mijloacele de existență ale acestei populații și cum își apără ea viața împotriva boalelor și a sărăciei? Iată întrebările cari arată lămurit ce anume trebuie făcut pentru țărani și cu ce trebuie început, dacă guvernul se gândește cu interes la țărani și are un ban de cheltuit pentru ei.

Mijlocul de existență a țaranului nostru nu e

pământul, munca agricolă, ci proprietatea pământului, ceia ce e cu totul altceva. Munca cere un anumit număr de brațe pentru a produce ceva. Dacă sunt mai multe brațe disponibile de cât e nevoie pentru a produce, aunci o parte din lucrări rămân fără lucru și avem ceia ce se numește șomaj. Țăranul nostru având mentalitatea de proprietar de pământ și nu de lucrător agricol, el nu caută de lucru ca să trăiască, ci caută pământ. Și cum pământuri noi în proporția în care se înmulțește populația satelor nu se găsea, țăranul împarte între frați bucățile moștenită dela părinți, și merge astfel către distrugerea agriculturii prin prăfuirea proprietății.

În fața falimentului agriculturii noastre din cauza împărțirii necentenite a proprietății, guvernul iasă cu lumânarea electrică, în loc să iasă cu reglementarea proprietății după nevoile producției. Nici una din autoritățile chemate să se ocupe într'un fel oarecare de agricultură nu îndrăznește să recunoască dezastrul agricol prin fărâmițarea proprietății. Toate pornesc dela proprietatea parcelară ca dela un fapt natural, în care puterea statului nu ar mai avea nici un amestec. Inginerii agronomi nu văd alte mijloace de îndreptare de cât comasarea parcelelor țărănești și intensificarea producției pe mica proprietate ca în apus. Ambele aceste măsuri sunt însă fără folos pentru țăranul nostru. Comasarea ar presupune indivizibilitatea loturilor comasate. Dacă lotul comasat este prea mic el nu valorează din punct de vedere agricol nici cheltuiala care s'a făcut cu comasarea.

Dar problema mare în România este tocmai **oprirea diviziunii loturilor și despărțirea populației rurale omogene de astăzi în categoria proprietarilor de loturi indivizibile și potrivite nevoilor culturii, a lucrătorilor agricoli și a lucrătorilor industriali.**

Toată lumea satelor proprietară de pământ este o absurditate economică, fiindcă populația se înmulțește pe când pământul rămâne același, iar rezultatul este dezastrul producției agricole, sărăcia și decadența țării. Cât privește cultura intensivă, ea cere o educație specială a agricultorului, piață de desfacere apropiată și prețuri mari. Noi n'avem și nu putem avea nici una din aceste condiții.

PROBLEMELE FUNCȚIONARILOR PUBLICI

Desființarea ultimei curbe. — Normalizarea și armonizarea salariilor pe baza minimumului de existență. — Lichidarea datoriilor, reorganizarea creditului, organizarea de cooperative. — Un nou statut. — Modificarea legii pensiilor. — Raționalizarea serviciilor publice. — Concluzii.

Declarațiile d-lui Stancu Brădișteanu, președintele Federației generale a salariaților publici.

În ziarul „Universul” cu data de 8 Iunie s'a publicat comunicat dat de „Frontul unic” al asociațiilor funcționarilor publici, din care rezultă greaua situație, în care se găsesc funcționarii publici, Comitetul de conducere al „Frontului unic”, între alte îmbunătățiri, cere și desființarea ultimei reduceri de 10 și 12,50 la sută, aplicată unor salarii.

Pentru lămurirea deplină a lucrurilor, ne-am adresat d-lui Stancu Brădișteanu, președintele Federației profesionale de salariați publici.

DESFIIȚAREA ULTIMEI CURBE

— Ce este cu desființarea ultimei curbe asupra salariilor?

— S'au făcut trei reduceri asupra salariilor și anume: prima de 10 până la 23 la sută, prin bugetul anului 1931; a doua de 15 la sută, prin bugetul anului 1932 și a treia, ultima, de 10 și 12,50 la sută, prin bugetul pe 1933/1934.

Prima reducere nu s'a aplicat salariilor sub 3.000 lei lunar, pe când celelalte două s'au aplicat tuturor salariilor, deci și salariilor sub 1000 și chiar sub 500 lei lunar.

Din nenorocire, există și astăzi atari salarii. Totalul reducerilor aplicate asupra salariilor este de 25 până la 48 la sută.

În afară de aceste reduceri directe, a intervenit în ultimul timp scumpetea traiului, care, față cu situația din anul 1933/1934, reprezintă o curbă indirectă de cel puțin 20 la sută.

Desigur, nici odată salariile n'au corespuns unui trai omenesc pentru marea majoritate a funcționarilor publici.

Până în prezent, nu s'a ținut seama de minimum de existență, cum este cazzul în alte State. Este adevărat, că acest minimum de existență s'a legiferat și la noi, dar numai pentru funcționarii C. F. R. și anume în anul 1933, prin statutul respectiv. Minimum de existență este fixat la lei 2.500 lunar pentru omul de serviciu la prima sa intrare în funcțiune. Pentru toate celelalte categorii de funcționari publici, nu s'a luat în considerație minimum de existență. Un

singur exemplu: sunt învățători, cari își fac datoria în ținuturi minoritare, plătiți cu 1.600 lei lunar. Sunt salarii chiar sub 500 lei lunar. De aceea organizațiile funcționărești cer cu atâta insistență, să se normalizeze și să se armonizeze salariile pe baza minimumului de existență.

Până la legiferarea normalizării și armonizării salariilor, asociațiile de funcționari publici cer să se facă un început de îmbunătățire a salariilor, prin desființarea ultimei curbe de 10 și 12,50 la sută.

Această ultimă curbă s'a aplicat numai unor categorii de funcționari, cruțându-se altele. Astăzi, corpul funcționarilor publici, din cauza acestei curbe nedrepte, este împărțit în categorii de funcționari privilegiați și categorii de funcționari năpăstuiți.

D. Cancicov, ministrul finanțelor, care în adevăr a înțeles întotdeauna dezideratele și îndreptăcirile funcționarilor publici, mi-a promis, în audiența de la 27 Mai, că va căuta să desființeze această ultimă curbă.

Lucrurile se pot face, întrucât încesările Statului se prezintă într'o situațiune satisfăcătoare.

„Frontul unic” al asociațiilor de funcționari publici are îndreptățirea să ceară desființarea ultimei curbe pe ziua de 1 Iulie a. e., întrucât d. prim ministru a promis, în ultima audiență, că va da suma de 600 milioane pentru îmbunătățirea salariilor. Pentru desființarea ultimei curbe pe 1 Iulie, este nevoie de 600 milioane lei, adică atât, cât a promis d. prim ministru.

Față cu angajamentul d-lui prim ministru și cu promisiunea d-lui ministru de finanțe, „Frontul unic” este convins, că se va face dreptate funcționarilor năpăstuiți, în timpul cel mai scurt. Desigur, vom interveni din nou pe lângă d. prim ministru și d. ministru de finanțe și, dacă nu vom obține rezultatul dorit, „Frontul unic” a hotărât să convoace, la finele acestei luni, un congres general extraordinar al tuturor funcționarilor publici din țară. Fără îmbunătățirea salariilor, funcționarii publici și familiile lor se prăbușesc în cea mai cumplită mizerie fizică și morală.

„FRONTUL UNIC” ȘI OBIECTIVELE LUI

Ce scop are „Frontul unic”?

— Asociațiile funcționarilor publici au lucrat în totdeauna, mână în mână, în chestiunile generale și comune, alcătuind de fapt un front unic, de care este nevoie pentru o bună conducere și o reușită sigură.

La 29 Noiembrie 1936, asociațiile au constituit și formal, Frontul unic al asociațiilor profesionale de salariați publici, în care au intrat absolut toate asociațiile funcționărești, care există în țara românească.

Comitetul de conducere a „Frontului unic” se compune din: Dragomir Hurmuzescu, președintele asociației generale a profesorilor universitari, I. Nisipeanu, președintele asociației generale a profesorilor secundari, D. V. Toni, președintele asociației generale a învățătorilor, preotul Alexandru Nicoreanu, președintele-delegat al asociației generale a clerului ortodox român, inginer Octav Costacea, președintele asociației întregului personal P. T. T., Romulus Georoceanu, președintele Federației asociațiilor și sindicatelor profesionale C. F. R. și Stancu Brădișteanu, președintele Federației generale a asociațiilor profesionale de salariați publici.

Simpla enumerare a conducătorilor „Frontul unic” arată, că această organizație prezintă cele mai serioase garanții de înțelepciune în conducerea marilor mase de funcționari publici.

Frontul unic a aprofundat toate problemele funcționărești și are gata toate studiile necesare pentru normalizarea și armonizarea salariilor, pentru un statut mai bun al funcționarilor publici, pentru modificarea legii pensiilor și pentru toate celelalte chestiuni funcționărești, inclusiv lichidarea datorităților funcționărești, reorganizarea creditului pentru funcționarii și pensionarii publici, înființarea de cooperative de consum, care să procure funcționarilor și pensionarilor publici, în condiții ieftine, cele necesare vieții (alimente, îmbrăcăminte, lemne, etc.)

UN NOU STATUT.

— Ce este cu statutul funcționarilor publici ?

— Statutul în vigoare, opera lui Vintila Brătianu, a fost foarte bun atunci, când a fost legiferat. Din nenorocire n'a fost aplicat cu sinceritate. S'ar putea spune, că mai mult a fost călcat, decât aplicat.

Desigur, statutul acesta are nevoie de unele îmbunătățiri, care să precizeze mai bine stabilitatea funcționarilor, să organizeze mai bine instanțele disciplinare, să înglobeze în el și personalul de serviciu, precum și pe funcționarii comunelor rurale, să rezolve chestiunea salarizării printr'o tabelă normativă de salarizare, etc.

„Frontul unic” are gata un proiect de statut, care să satisfacă pe deplin, atât dezideratele îndreptățite ale funcționarilor publici, cât și interesele superioare ale Statului.

Un nou statut însă, nu poate să fie legiferat, decât pe calea Parlamentului și de aceea chestia noului statut nu este actuală.

RAȚIONALIZAREA SERVICIILOR PUBLICE.

— Lumea consideră, că numărul funcționarilor este prea mare și de aceea nu pot fi bine salariați.

— Organizațiile funcționarilor publici au cerut în totdeauna, ca numărul funcționarilor să fie cel strict necesar, să muncească mult și să fie plătiți, așa cum cere demnitatea omenească și demnitatea unui reprezentant permanent al Statului.

Din nenorocire, politicianismul român n'a ținut seama de aceste deziderate. Organizațiile funcționărești n'au nici o vină în această chestiune.

Mai mult decât atât : după cererile repetate ale organizațiilor funcționărești, s'a făcut o lege pentru raționalizarea serviciilor publici, care a rămas doar pe hârtie.

Este absolut necesar că, înainte de legiferarea unui nou statut, să se facă raționalizarea tuturor serviciilor publice : dela stat, județe, comune, regiile autonome și dela toate celelalte servicii publice existente.

Raționalizarea să se facă însă, fără să se țină seama de interese personale și de interese de ordin politic.

FONDURI PENTRU NORMALIZAREA SALARIILOR.

— Credeți că statul va putea da fondurile necesare pentru normalizarea și armonizarea salariilor ?

— Desigur, dacă s'ar pune în valoare imensele bogății naturale ale țării, ar rezultat atâtea venituri, încât, nu numai că s'ar plăti salariile propuse de organizațiile funcționărești, ceea ce ar aduce o mare învioreare a vieții noastre economice, dar s'ar putea ușura și multe din impozitele excesive, care apasă astăzi, atât de greu, asupra tuturor categoriilor sociale.

Chiar și în situația de azi, se pot găsi veniturile necesare.

Dispărând evaziunea fiscală, s'ar putea normaliza salariile și s'ar putea face și alte îmbunătățiri.

CONCLUZII.

Fără normalizarea salariilor, a încheiat d. Brădișteanu, cu greu vom obține transformarea administrației publice a țării în o gospodărie model, așa cum a cerut M. S. Regele.

Fără asigurarea unei situațiuni bune, din punct

de vedere moral și din punct de vedere material, pentru funcționarii publici, de toate categoriile, cu greu vom obține înlăturarea crizei morale, care stă la baza tuturor celorlalte crize.

A venit vremea, că toată lumea să dea atențiunea cuvenită problemelor funcționărești.

Nimeni nu trebuie să uite, că **un Stat se prezintă așa, cum îi sunt funcționarii publici.**

*

Nedumeriri cu privire la situația subnotarilor.

A trecut un an și mai bine dela punerea în aplicare a Legii Administrative și toate — sau aproape toate — dispozițiunile acestei legi au fost puse în aplicare.

Totuși din motive necunoscute și neexplicabile pentru noi acei cari suntem obișnuși să știm și că- rora ne-a intrat în suflet, că un text de lege, fie bună, fie rău trebuie să fie aplicat și respectat, nu știm de ce art. 132 din Legea Administrativă a întârziat și întârzie mereu să fie pus în aplicare pentru noi bieții și umilii subnotari din Ardeal și Banat.

Potrivit dispozițiunilor art. 132 din Legea Administrativă, toți subnotarii aflați în funcțiune la punerea în aplicare a legii și cari îndeplinesc condițiunile cerute de acest articol, „**vor fi declarați notari stabili**”, așa glăsuiește legea.

Așa spune Legea votată de Parlamentul Țării, așa glăsuiește legea sancționată de Maria Sa Regele Țării.

Și am așteptat ca această lege să se aplice și pentru noi cei peste una mie și ceva de subnotari cari îndeplinim condițiunile cerute de lege.

Avem la bază studiile cerute de lege pentru a putea fi numiți notari. Suntem bacalaureați, suntem diplomați ai Școlilor administrative de notari din Arad, Lugoj și Făgăraș, școli create prin lege și susținute de către Ministerul de Interne pentru pregătirea profesională a notarilor. Avem diplomă eliberată de către Ministerul de Interne, care diplomă ne califică apti pentru ocuparea postului de notar.

Știm, că s'a cerut de către Ministerul de Interne cu ocazia punerii în vigoare a legii administrative tablouri despre toți subnotarii aflați în funcțiune cari îndeplinesc condițiunile cerute de lege pentru a fi declarați notari stabili și chiar s'au făcut unele declarații de notari stabili a unor subnotari, iar majoritatea au rămas până acum fără această stabilitate.

Față de această situație, în mai multe rânduri delegații de subnotari s'au prezentat în audiență la

Socolim că prin publicarea acestor declarațiuni, facem un mare serviciu; nu numai funcționarilor publici, dar și guvernului, care trebuie să țină seama de dezideratele îndreptățite ale organizațiilor de funcționari publici.

DI Ministru de Interne, și au expus cum să prezintă situația noastră, li s'au dat asigurări că drepturile noastre consfințite prin textul legii ni se vor da.

Ba mai mult pe când DI Iuca era titular la Ministerul de Interne a pus următoarea rezoluție pe memoriul Asociației Generale a Notarilor din România în cauza declarării de notari stabili a tuturor subnotarilor din Ardeal și Banat cari îndeplinesc condițiunile art. 132 din Lege.

Și iată textual ce rezoluție a pus DI Iuca pe memoriul nostru: „**Subnotarii din Ardeal și Banat se vor declara notari stabili întrunind condițiunile cerute de Lege, fiind funcționari de Stat vor putea coliza la Casa Generală de Pensii**”.

Iată o rezoluție careia nu i-se mai poate da altă interpretare de cât cea categorică, că îndeplinind condițiunile Legii trebuie să fim declarați notari stabili.

Această rezoluție a fost pusă de către omul care face parte din autorii actualei Legii Administrative, de către omul care fiind întrebat cu ocazia votării Legii Administrative de către vajnicul apărător al drepturilor noastre DI Deputat **Laurențiu Oanea**, că ce să întâmplă cu subnotarii cari sunt în funcțiune și îndeplinesc condițiunile Legii — a răspuns dela înălțimea băncii ministeriale, că subnotarii aflați în funcțiune la punerea în vigoare a Legii Administrative cari îndeplinesc condițiunile cerute de lege vor fi declarați notari.

Iată, deci că textul legii este categoric și atunci ne mirăm care este interesul ca el să nu ne fie recunoscut și acel text de lege să nu fie aplicat.

Noi cei peste o mie de subnotari în majoritate, poate peste 90%, suntem fii de plugari români cari am înțeles chemarea Țării atunci când s'a simțit nevoia destelenirii ogorului administrativ și am îmbrățișat cariera administrativă din dragul ce-l purtăm satului nostru românesc pe care-l voim ridicat la nivel la care are dreptul și trebuie să fie.

Dacă noi am răspuns acelei chemări a Țării, făcută prin legile cari au înființat școlile de notari,

avem dreptul astăzi ca să cerem să ni-să recunoască drepturile câștigate și consfințite prin textul legii.

Nu putem noi fii acestei Țării cari mâine vom fi chemați să apărăm fruntariile ei ca să fim lăsați în afară de legi, nu putem să fim considerați ca fii ai nimănui și nu să poată ca glasurile noastre să se irosească în pustiu.

Noi, nu cerem să se facă cu noi pomană, nu cerem avantajii, nu cerem să ni să dea ceea ce avem dreptul, dar cerem cu multă competență ca să se aplice textul Legii și să fim puși în drepturile noastre.

Fără intenții de a ridica în slavă pe colegii subnotari, dar pentru administrația comunală noi cari avem o pregătire profesională în acest domeniu, am fost de un real folos pentru buna administrație comunală și dacă am fost buni atunci când s'a simțit nevoia unor funcționari bine pregătiți, nu este creștinesc ca acum să fim neglijați și nimeni să nu să intereseze de doleanțele noastre.

Presărați acolo unde suntem prin văgăunile satelor românești suntem și noi un pion pe care să poate rezema cu destulă încredere această mândră Țară, pentru care ne punem tot sufletul nostru tineresc.

Și atunci avem dreptul să cerem celor competenți ca să aplice textul Legii și să ne pună în drepturile acordate de reprezentanții Poporului Românesc.

E vremea să se aplice și pentru noi dispozițiunile art. 132 din Legea Administrativă și să fim declarați notari stabili, urmând că până la ivirea locurilor vacante de notari să funcționăm ca subnotari acolo unde suntem de prezent, iar pentru ca bugetul Sta-

tului să nu să îngreuneze cu salarii, să fim plătiți așa cum prevede Legea Administrativă la art. 246 din bugetul administrațiilor locale cari ne plătesc și de prezent.

Ca să nu să ivească conflict de atribuțiuni așa cum au căutat unii ca să spună, în Decizia de numire ca notar stabil să se prevadă clauzula că Notariatul să conducă de către Notarul titular, înțelegând prin aceasta pe actualul notar al Notariatului respectiv.

Noi, nu venim să cerem declararea de notar stabili pentru a satisface unele velleități de ordin personal sau pentru a ne mândri cu titlu. Nu, o facem aceasta pentru că în situația în care suntem astăzi fiind încadrați pe nedrept în art. 133 din lege funcția noastră ar fi o funcție provizorie, fără să putem beneficia de Statutul Funcționarilor Publici și fără a putea contribui la cassa generală de Pensiuini.

Ori această situație nu că este tristă, dar pe drept cuvânt este tragică pentru noi. Pentru că, dacă și cel mai umil portar sau om de serviciu să bucure de aceste drepturi, de ce noi să fim privați de ele atunci când legea este categorică, că îndeplinind condițiunile cerute de art. 132 trebuie să fim declarați notari stabili.

În numele sfintei dreptăți, cerem ca să ni să respecte drepturile conferite de lege.

Avem convingerea că se vor găsi oameni cari să ne asculte doleanțele noastre și că a sosit vremea ca să intrăm și noi în cadrul legii.

Petre Creinicean, s. notar.

Activitatea prezidiului.

Incadrarea notarilor (Memoriul A. G. N. C. R.)

Prezidiul Asoc. Gen. a Notarilor Comunali din România a predat Dlor Miniștrii I u c a și B â r c ă următoarele memorii :

Asociația Generală a Notarilor Comunali din România.

No. 271/1937.

DOMNULE MINISTRU,

Notarii comunali sunt singurii funcționari publici, cari deși activează deja de 20 ani, sub imperiul mai multor legi administrative, în administrația de după Unire a Țării, totuși nu au fost și nu sunt încadrați.

Cum o bună administrație publică este rezulta-

ta și a stabilității și a unei drepte și suficiente salarizări a funcționarilor publici, credem că interesele însăși a administrației locale cer, ca notarii comunali încadrați și salarizați amăsuraș timpului de serviciu împlinit și pregătirei lor profesionale, să poată activa cu maximum forță în administrația comunelor rurale.

Credem Domnule Ministru, că aceasta încadrare a noastră trebuie să urmeze în mod automat și imediat după încadrarea Dlor Subprefecți și Prefori.

Partea cea mai mare dintre notarii comunali sunt funcționari cu mulți ani de serviciu, 10-25, având o pregătire școlară și profesională de mulțori superioară, funcționarilor de la Prefecturile jude-

țene, cari cu toate acestea sunt mai bine încadrați decât noi.

Notarul comunal, prin natura funcției sale, este prima celulă în administrația Statului, care face legătură între cetățenii locuitori ai comunelor rurale și Stat.

Ca atare un salariu între 1900—3750 Lei, prin absoluta insuficiență, dăunează intereselor administrației, prin descurajarea acestui funcționar, care luptând zilnic, mai ales în ce privește creșterea copiilor, cu greutăți materiale nu poate dezvolta activitatea pe drept cuvânt așteptată dela dânsul.

Revenind, deci asupra cererii noastre No. 55/936, Vă rugăm Domnule Ministru a dispune ca notarii comunali, asemenea Dlor Subprefecți și Pretori, să fie încadrați conform anilor de serviciu și pregătirii lor.

La încadrare Vă rugăm a ține seamă și de drepturile câștigate prin art. 62 al legii statutului funcționarilor publici.

Atunci când Vă cerem această încadrare, dorim Domnule Ministru, ca să înlăturăm din mijlocul nostru descurajarea și agitația continuă, cauzată de nedreptățirea cauzată de întârzierea acestei încadrări.

Suntem siguri, că pregătirea noastră profesională și anii de serviciu aducându-ne implicit o dreaptă și mai bună salarizare, notarul comunal, la adăpostul grijilor materiale, va putea să-și îndeplinească cu adevărat rolul pe care îl dă situația lui de reprezentant al puterii centrale la sate.

București, la 16 Februarie 1937.

Președinte : **Secretar general :**
GH. MILENCOVICI. **R. ARON.**

**Asociația Generală a Notarilor Comunali
din România.**

No. 391/937.

Inregistrat : **Ministerul de Interne**
Registratura generală.

No. 5520 din 27 Mai 1937.

DOMNULE MINISTRU,

Prin jurnalul Consiliului de Miniștri No. 1303 din 1937, revenindu-se asupra dispozițiilor de sub art. 4 din jurnalul consiliului de Miniștri No. 974 din 9 Aprilie 1937, dispunându-se efectuarea lucrărilor relative la încadrare, înaintare, etc. pe data de 1 Iunie a. e. în loc de 1 Sept. a. e. după cum se prohibise prin suscitatul jurnal al Consiliului de Miniștri.

Cum Corpul Notarial fiind singurul Corp de funcționare, căruia nu i s'a aplicat tratamentul de încadrare, majoritatea fiind într'o adevărată clasă mizeră de salarizare de 1.900 lei lunar, insuficiență chiar pentru existența zilnică față cu scumpetea de astăzi, ceva și mai mult când Corpul Notarial sunt colegi care funcționează de zeci de ani fără să se fi bucurat de avantajele acordate de Statutul Funcționarilor Publici, relative la avansare nici până astăzi,

lucru ce descurajează intențiunea de activitate ce urmează a o desfășura ca primii pioneri ai Administrației Române, fiind prima celulă din angrenajul Administrativ al Statului, ce face legătura între Comună și Centru.

Bazați pe aceste considerente, revenind și asupra cererilor depuse anterior și vă rugăm Domnule Ministru, a dispune ca notarii comunali să fie încadrați fixând ca minimum de existență 2.500—3.000 Lei lunar, care încadrare credem că trebuie să urmeze în mod automat așa cum s'a procedat la încadrare Domnilor Subprefecți și pretori, pentru a se înlătura descurajarea și agitația ce continuă în sânul acestui Corp, când văd că alți foști colegi de ai lor cu aceiași pregătire școlară, care au îmbrățișat altă carieră funcționărească că sunt puși în drepturile lor atât ca salariu cât și ca grad conform statutului funcționarilor publici și pentru a da acestui Corp de funcționari, existența suficientă și pentru a-și putea îndeplini cu adevărat rolul pe care îl dă situația lui de reprezentant al puterii centrale la Comune.

București, 27 Mai 1937.

PREȘEDINTE, **SECRETAR GENERAL.**
(ss) **Gh. Milencovici.** (ss) **R. Aron.**
(ss) **Anton Panait,** Prim Vice Președinte.
Președintele Filialei Mușcel, (ss) **Gh. C. Roșu.**
Secretarul G-ral al Filialei Teleorman (ss) **F. Calotă.**
Președintele Asoc. Constanța, (ss) **D. Băcanu.**
Vice-Președintele Asoc. Bălți, (ss) **Gh. Elade.**

ACHITAREA GRADAȚILOR.

**Asociația Generală a Notarilor Comunali
din România.**

No. 106/1937.

Inregistrat : **Ministerul de Interne**
Registratura generală.

No. 1212 din 9 Febr. 1937.

PRIVEȘTE : Achitarea gradațiilor asigurate în art. 132 din L. A. notarilor.

DOMNULE MINISTRU,

În conformitate cu art. 132 din L. A., notarii comunali au drept la gradații.

Având în vedere că L. A. a fost promulgată, după ce bugetul Statului 1936/1937 a fost deja votat de către Corpurile Legiuitoare, din care motiv, notarii comunali, n'au putut primi pe anul 1936, gradațiile asigurate lor prin lege.

Cu onoare Vă rugăm, ca la compunerea proiectului de buget al Statului pe ex. 1937/38, să binevoiți a dispune înscrierea în buget și a sumelor convenite notarilor comunali în contul gradațiilor.

Intrucât bugetul Statului, n'ar putea suporta această cheltuială, Vă rugăm Domnule Ministru, să binevoiți a dispune Prefecturilor Județene, ca aceste

sume să fie înscrise în bugetul comunelor așa cum s'a procedat și în anul precedent, din partea unor consilii comunale, respective Prefecturi din țară.

Vă rugăm Domnule Ministru, să binevoiți a ne aproba prezenta cerere și din motivul ca notarul comunal, să nu fie salarizat și pe mai departe cu un salariu de Lei 1900—3750 lunar, să nu mai aibă de luptat cu greutatea materiale, ci să poată fi un adevărat demn reprezentant al puterii centrale.

Dacă notarul printr'o salarizare corespunzătoare, își va primi independența, autoritatea morală cuvenită, L. A., va fi executată astfel, precum s'a conceput de Legiuitor, se va întrona ordinea și cinstea în administrația comunei rurale, astfel precum o reclamă interesul local și interesul superior al țării.

Bocșa Montană, 15 Ianuarie 1937.

PREȘEDINTE, SECRETAR GENERAL,
(ss) Gh. Milencovici. (ss) R. Aron.

Asociația Generală a Notarilor Comunali din România.

No. 269/937.

Inregistrat: **Ministerul de Interne**
Registratura generală.

No. 3265 din 27 Martie 1937.

Dir. Pers. No. 4864 din 13 Apr. 1937.

DOMNULE MINISTRU,

Conform prevederilor art. 132 din Legea Administrativă și art. 134 al. II, din regulamentul acestei legi, notarii comunali, ca și alți funcționari administrativi, au drept la gradații.

Aceste gradații sunt fixate la 25% din salariul bugetar și se acordă din 5 în 5 ani.

Notarii comunali nu numai, că nu au fost înaltați, prin acordare de gradații, dar până 'n prezent nici nu au fost încadrați, așa încât aceștia primesc, în cea mai mare parte, un salariu absolut nesatisfăcător de 1.900 Lei lunar.

Sunt între noi foarte mulți colegi, cari primind aceste gradații și încadrare s'ar pensiona, locurile lor putându-se complecta cu elemente tinere, dintre titrați și diplomați ai școalelor superioare de notari universitari.

Credem că după încadrarea și acordarea de gradații Dilor Subprefecți și Pretori, în mod automat urmează să primim și noi aceste drepturi asigurate de lege.

Vă rugăm Domnule Ministru, ca întrucât bugetul Statului nu ar putea suporta cheltuielile provenite din dreptul la gradații a notarilor comunali, sumele cuvenite lor să fie înscrise pe anul 1937/38 în bugetele comunelor respective.

Pentruca însă notarii comunali să nu fie lezați în cece privește drepturile lor la pensie, Vă rugăm a dispune, ca din sumele ce vor primi sub formă de gradații dela comune, să se facă reținerile de 10% cuvenite fondului de pensie și să fie vărsate Casei generale de pensuni, așa cum aceasta s'a făcut atunci, când notarul era salarizat de comune.

Credem Domnule Ministru, că acordând aceste gradații și notarilor comunali, așa cum acestea a fost aprobate și secretarilor de plasă, acest funcționar își va putea îndeplini cu mai mare zel îndatoririle sale.

Din punct de vedere al ușurării comunelor, avem cunoștință, că în unele județe, suma globală a gradațiilor s'a înscris atât la venite, cât și la cheltuieli în bugetul județului, repartizându-se pe toate comunele, urmând ca sumele lunare cuvenite să fie ordonanțate prin state de plată regulamentare, cece Vă rugăm a dispune și din partea Dtră.

București, la 20 Martie 1937.

PREȘEDINTE, SECRETAR GENERAL,
(ss) Gh. Milencovici. (ss) R. Aron.

Doleanțele subnotarilor.

Prezidiul A. G. N. C. R. a înaintat Dlui Ministru de Interne următorul memoriu:

Asociația Generală a Notarilor Comunali din România,

302/1937.

Inregistrat: **Ministerul de Interne**
Registratura generală.

No. 2191 din 5 Martie 1937.

Dir. Pers. No. 4500 din 5 Apr. 1937.

DOMNULE MINISTRU,

Notarii diplomați ai Școalelor administrative de Notari din Lugoj, Arad și Făgăraș, având la bază

bacalaureatul de liceu sau Școala superioară de comerț, actualmente ocupând funcțiunea de subnotar, având în vedere situația în care se află și pentru a li se satisface doleanțele lor, cu onoare Vă înaintăm următorul:

M E M O R I U.

Subnotarii din Ardeal și Banat pe lângă că posedă toate condițiile de studii recerute pentru ocuparea acestor funcțiuni, nu sunt încurajați nici din punct de vedere moral și nici material.

Nici-o categorie de funcționari nu au o situație atât de nesigură, cu salarii mizerabile și fără alte surse de venituri, ca și subnotarii.

Salarizarea subnotarilor decând s'au aplicat curbele de sacrificiu, nu se mai face după niciun criteriu, aceasta făcându-se după bunul plac al consiliilor comunale, care dispun de soarta lor. Comunele cu putere financiară mai mare acordă salarii mai accesibile unei modeste vieți de funcționar, iar altele acordă salarii sub condițiunile de existențe consiliile comunale, acestea îi acordă un salariu de mizerie, deși puterea de contribuție a comunelor este bună.

Pentru a se veni în ajutorul acestei categorii de funcționari, căci toți sunt cu familia care cer un aport material pe lângă cel moral, Vă rugăm, Domnule Ministru, să binevoiți a aproba și a dispune să se înscrie în bugetele tuturor comunelor cu subnotari, indemnizații de iluminat, încălzit, chirje, transport, și pentru aceștia.

1. Pentru indemnizația de iluminat să fie alocată suma de lei 4000 anual.

2. Indemnizația de încălzit să fie prevăzută la suma de lei 6000 anual, în care sumă intră prețul estimativ al materialului lemnos, cheltuielile de transport și tăiatul.

3. În ce privește stabilirea indemnizației de

chirie, având în vedere că, comunele nu dau subnotarilor locuință în natură, iar chiriile sunt foarte ridicate, cari variază după localități între 500 și 3000 lei lunar, Vă rugăm să binevoiți a le fixa indemnizația de chirie la suma de lei 6000 anual.

4. Indemnizație de transport, care urmează a fi fixată după aprecierea fiecărui Prefect de Județ.

Totodată Vă rugăm respectuos, Domnule Ministru, să binevoiți a dispune să se dea ordine în acest scop Prefecturilor de Județ ca să se stabilească situația faptică a acestor indemnizații cuvenite subnotarilor în diferite comune din cuprinsul județelor, totodată urmând ca Prefectul să întocmească un tablou de toate indemnizațiile cari să fie înaintat cu ordine categorice tuturor Primăriilor comunelor pentru a le suscepe în bugetul pe exerc. financiar 1937/1938 chiar și — prin modificare de buget.

Având în vedere situația subnotarilor din Ardeal și Banat, Vă rugăm să binevoiți a le lua în considerare doleanțele lor, căci astfel li s'ar ameliora întrucâtva existența materială.

PREȘEDINTE,

(ss) Gh. Milencovici.

SECRETAR GENERAL,

(ss) R. Aron.

Publicațiuni oficiale.

Afilierea notarilor Vâlceeni la Asociația Generală a Notarilor Comunali din România.

Dnii Victor Drăgănescu și Vasile Comșa notari în județul Vâlcea au trimis tuturor notarilor din acel județ următoarea scrisoare :

STIMATE DOMNULE COLEG,

Urmărind scopul de ajutor și sprijin al colegilor noștri notari, cari în acest județ nu au nici-o organizație pentru susținerea drepturilor lor, în care sens am luat contact cu dl Gheorghe Milencovici, notar, Președintele Asociației Generale a Notarilor Comunali din România, care prin adresa cu Nr. 455 din 24 Iunie 1937, ne-a delegat a convoca pe toți colegii noștri notari și subnotari din acest județ spre a ne constitui în filială, a acestei asociațiuni, și

Pătrunși de credința că fiecare dintre noi este atât de conștient, încât nu mai este nevoie a mai cita toate îmbunătățirile și binefacerile ce ni le-a făcut și ni le va face această asociație în ce privește profesia noastră de notari, ca : salarizări, indemnizații, încadrări, stabilitate, și altele propuse a se realiza ca onorariu, pentru lucrările particulare etc.

Nu ne îndoiim câtuși de puțin că nu ve-ți răspunde cu toată bunăvoința și dragostea la apelul ce

vă facem pentru realizarea acestui pas, pentru binele și progresul nostru al tuturor notarilor din acest județ, participând la întrunirea ce se va fixa ulterior, pentru a ne constitui în filială a sus arătatei asociațiuni.

În acest scop vă rugăm a ne răspunde până cel mai târziu 10 Iulie c.t., dacă sunteți decisi a vă prezenta la întrunirea pentru care în cazul afirmativ al majorității, vom ruga pe Domnul Prefect al Județului nostru a ne încuviința și a ne ceda sala Prefecturii pentru acea zi, spre a se ține, avizându-vă la timp pentru aceasta.

Primind această sarcină, pe lângă munca ce vom depune, cum și contribuțiile materiale ce vom face, nu dorim altceva decât înălțarea notarului la gradul cuvenit potrivit timpurilor și nevoilor Patriei și o justă a lui răsplată pentru serviciul prestat.

Brezoiu, la 24 Iunie 1937.

Cu deosebită stimă

VASILE COMȘA , VICTOR DRĂGOESCU,
Notar comuna Voineasa, Notar comuna Brezoiu,
Județul Vâlcea.

Dnij Vasile Comșa și Victor Drăgoescu au raportat Prezidiului ducerea la bun sfârșit a delegațiunii primite, raportând următoarele :

DOMNULE PREȘEDINTE,

Avem onoare a Vă aduce la cunoștință că potrivit delegațiunii ce ne-ați dat, făcând apel la colegii noștri Notari din Jud. Vâlcea, și obținând majoritatea adeziunilor D-lor, am luat contact cu Dl Prefect al județului nostru, care ne-a acordat sprijinul D-Sale cedându-ne sala Prefecturii spre a ține Adunarea de constituire a filialei Vâlcea, fixând ziua de **27 Iulie 1937**, ora 10 a. m. care se va face sub patronajul Dlui Prefect.

Ținem a Vă aduce aceasta la cunoștință.

Notari delegați :

(ss) V. COMȘA.

(ss) V. DRĂGOESCU.

D-Sale Domnului

Președinte al Asociației Generale a Notarilor Comunali din România

Comuna Boeșa-Montană, Jud. Caraș.

Asociația Generală a Notarilor Comunali
din România,

Filiala Cetatea-Albă.

PROCES - VERBAL.

Nr. 1.

Ședința adunării generale ordinare dela
24 Apr. 1937.

În conformitate cu dispozițiunile cuprinse la art. 26 și 27 din Statutele Asociației Generale a notarilor comunali din România.

Adunarea generală a notarilor comunali filiala Cetatea-Albă, convocată cu adresa Nr. 7 din 2 Apr. 1937, s'a întrunit astăzi dala de mai sus la ora 10 în localul Prefecturii de județ și cum sala de recepțiuni, unde urmează a se ține ședința fiind deținută în continuare încă din ajunul zilei, de învățători întruniți și ei în adunare generală, potrivit dispozițiilor date de Domnul Prefect, notarii amâna ținerea șe-

dinței pentru ora 13, când această sală devenind liberă, notarii pot să-și țină ședința la care Domnul Prefect și-a exprimat dorința că la această oră va putea și Domnia Sa să ia parte.

Conform înțelegerii luate, notarii județului, se întrunesc la ora 13 în adunare generală în sala de recepțiuni a Prefecturii județului Cetatea-Albă.

Potrivit art. 29 din Statut, adunarea generală este prezidată de dl **Stoica Enr**, președintele filialei, asistat fiind de domnul **Elefterie Munteanu**, vicepreședinte, domnul **Gheorghe Zberca**, secretar delegat, titularul fiind decedat, domnul **Ioan Sterpu** și **Dobre Dobrescu**, secretari de ședință, cum și domnul **Dumitru Decuseară** și **Iacob Cvașa**, secretari aleși de adunarea generală.

Biroul constituit astfel, domnul președinte face apelul nominal al membrilor filialei, la care răspunde un număr de 50 notari, absenți fiind 26 din totalul de 76 notari, pe care îi are azi județul în funcțiune.

Adunarea notarilor fiind în majoritate, domnul președinte declară ședința deschisă urmând a se proceda la desbaterea punctelor din ordinea de zi a convocării.

Dl **Grigorie Berescu**, Prefectul județului Cetatea-Albă, însoțit de dl **Orest Cravețchi**, Subprefectul județului, **Stefan Brebenaru**, Revizor școlar și domnul **Virgil Nicolau**, Șeful Serviciului Administrativ al Prefecturii, intrând în sală de ședință, sunt viu aplăudați de notari.

Domnul președinte al adunării, în numele notarilor rostește cuvântul de „bun venit” Domnului Prefect și îi aduce călduroase mulțumiri pentru dragostea cu care privește pe notari, aprobându-le această întrunire și încuviințându-le, ca desbaterile acestei adunări, să se țină în acest local de cinst.

Domnul Prefect luând cuvântul, își exprimă bucuria că notarii județului s'au putut organiza în Asociație și prin cuvinte calde dă o serie întreagă de explicațiuni și puncte de urmat, care să servească de călăuză notarilor în legătură cu promovarea intereselor obștești și de Stat. Promite notarilor în viitor tot sprijinul Domniei Sale și se arată mulțumit, de felul cum notarii l-au secundat în timpul de când conduce ca Prefect acest județ.

Domnul Revizor școlar **Brebenaru**, în câteva cuvinte roagă pe notari să aibă dragoste de școală, și s'o ajute pentru luminarea poporului lucru de care simte multă nevoie astăzi.

Domnul Președinte al adunării, luând cuvântul, mulțumește din nou Domnului Prefect, pentru sfaturile și îndrumările date notarilor și arată că nu mai datorită felului cum Domnia Sa a înțeles să soluționeze nevoile notarilor, a făcut ca sufletul fiecărui notar, să se umple de bucurie, pentru că în

bugetul fiecărui comuni, pentru notar s'au aprobat sume, care întregite cu salariul primit dela Stat, i-a ameliorat traiul corăspunzător situației și timpului de azi. Pentru toate acestea, notarii județului Cetatea-Albă, în veci recunoscători, exprimă respectuoasele lor mulțumiri și-l asigură complet și necondiționat de devotamentul lor.

Notarii județului Cetatea-Albă, aduc respectuoase mulțumiri domnului Subprefect **Orest Cravechi**, care în toate ocaziunile, s'a arătat și se arată unul dintre cei mai buni voitori, sfătuitoři și îndrumători al notarilor.

Deasemeni, notarii județului Cetatea-Albă, aduc călduroase mulțumiri domnului **Tanase Georgescu**, Pretorul plășei Liman, pentru că în timpul cât Domnia-Sa a condus acest județ în calitate de Prefect-Girant, a definitivat notarii județului, datorita cărui fapt, acești slujitori au putut față de actuala lege Administrativă să-și păstreze toți calitatea de notar, spulberându-se astfel din sufletul lor, grija vremurilor de mâine.

Notarii județului Cetatea-Albă, nu pot uita și repetă din nou mulțumirile lor Domnului Pretor **T. Georgescu**, pentru că tot Domniei-Sale se datorește înjghebură Asociației noastre de astăzi, datorită căreia lupta noastră începută de an de zile, pentru traiul omenesc de azi, n'a rămas numai un început.

Se mai aduc mulțumiri și nu pot să treacă cu vederea pe Domnul Pretor **Domusci**, dela plasa Sarata, care a colaborat la definitivarea notarilor și nici pe domniile Pretori **D. Simionescu** și **N. Vorobiev**, care în toate ocaziunile au luptat și sprijinit pe notarii pentru îmbunătățirea soartei lor.

Se cuvine și se aduc mulțumiri și Domnilor Pretori din județul Cetatea-Albă, al căror nume nu se mai pomenește aci, pentru tratamentul omenesc cu care privesc pe notari, cum și tuturor acelor persoane, care se arată buni voitori ai acestori slujitori ai Statului.

Seria cuvântărilor luând sfârșit, Domnul Prefect își ia rămas bun dela notari, urându-le spor la muncă și progres la lucrări, părăsind apoi cu însoțitorii Domniei-Sale, adunarea în aplauzele nesfârșite ale notarilor.

Adunarea generală, reluându-și lucrările revine la ordinea de zi când domnul președinte conform punctului 4, citește darea de seamă privitoare la mersul filialei dela constituire și până azi, explicându-se notarilor motivele care au determinat ca adunarea generală să nu poată fi convocată în termene prescrise de Statut, pentru care notarii nu fac nici o obiecțiune, motivele fiindu-le deja cunoscute așa că adunarea aprobă în totul expunerea tuturor punctelor ce alcătuiesc această dare de seamă.

Dl **Arsenie Stafidov**, cenzor titular, dă citire raportului comisiunii cenzorilor, prin care arată că

cercetând gestiunea financiară a filialei dela înființare și până azi, este găsită în regulă și nu are nimic de obiectat de felul cum au fost conduse scriptele arătând că banii rezultați din solduri și parte din numerar pe curent în sumă de lei 37.114 (treizeci și șapte de mii una suta patrusprezece) se află consemnată la casa de economii și cecuri postale cu livretul Nr. 37/1936.

Dl **Eduard Strehle**, casierul filialei depune raportul asupra gestiunii generale a fondurilor specificând sumele încasate din cotizați cât și cele primite din subvențiuni pentru fondul căminului raport la care nu ia cuvântul nici unul dintre membrii adunării astfel că acest raport este primit de adunare, dând astfel descărcare consiliului de administrație.

Asupra excedentului rezultat din cotizațiile încasate dela membrii, adunarea hotărăște să fie trecut la fondul căminului, iar pentru creere de noi fonduri pentru construcția căminului, să se ceară aprobarea Ministerului Muncii, Sănătății și Ocrotirilor Sociale pentru lansarea a 100 liste de subscripție și plasarea a 100.000 cărămizi a 5 lei bucata pe care filiala va lua măsuri să fie plasate prin notarii județului și colegii notari din județele vecine.

Adunarea generală luând în discuțiune bugetele filialei de anii 1935 și 1936, le aprobă atât la venituri cât și la cheltueli așa cum au fost întocmite de Consiliul de Administrație, adică bugetul pe anul 1935 conține la venituri lei 38.120, iar la cheltueli lei 5766 cu un excedet de lei 32.354, iar pentru anul 1936 bugetul filialei conține la venituri lei 37.940, iar la cheltueli lei 4500 cu un excedent de lei 33.440.

Pentru anul 1937 bugetul se aprobă de adunare generală cu suma de lei 37.300 la venituri, iar la cheltueli cu suma de lei 19.200 cu un excedent de lei 18.100.

Asupra conturilor de gestiune ale filialei pe exercițiul 1935 și 1936 prezentate de dl casier, neluând nici unul dintre membrii cuvântul, adunarea generală le aprobă așa cum sunt întocmite și dă descărcare președintelui și consiliului de administrație de gestiunea lor pe acești ani.

Propunerea consiliului de administrație de a proclama ca președinte de onoare al filialei notarilor din județul Cetatea-Albă a Domnului **Grigorie Berescu**, Prefectul județului, pe Domniile **Orest Cravechi**, Subprefect și **Tanase Georgescu**, pretor ca vice președinți, iar a Domnilor **Dimitrie Simionescu**, **I. Demusci**, **N. Vorobiev**, **I. Marinescu**, **F. Uzunov**, **I. Crivăț** și **A. Pandere**, pretori, **V. Nicolau** și **Gh. Bănescu**, Șefi de Serviciu și **V. Costurin**, Șeful Biroului Comunal din Prefectura județului Cetatea-Albă, este primită cu multă bucurie și adunarea generală în unanimitate prin aclamațiuni proclamă ca Președinte de Onoare al filialei notarilor din județul Cetatea-Albă pe Domnul **Grigorie Berescu**, Prefectul județului.

lui Cetatea-Albă, ca vice-președinți de onoare pe Domnii **Orest Cravețchi**, Subprefectul județului și **Tănase Georgescu**, pretorul plășei Liman, iar ca membrii de onoare pe domnii **D. Simionescu**, **I. Domusei**, **N. Vorobiev**, **I. Marinescu**, **F. Uzunov**, **I. Crivăț** și **A. Pandore**, prefiori, **V. Nicolau** și **Gh. Bănescu**, Șefi de Serviciu în Prefectura județului și **Victor Costurin** Șeful Biroului Comunal din Prefectura de județ, persoane care au sprijinit cu multă căldură și satisfăcut cu toată bunăvoința în toate ocaziunile doleanțele notarilor.

Propunerea Consiliului de Administrație de a se crea o bancă sau a unei case de ajutor a notarilor, este luată în seamă de adunarea generală, și la discuțiunii ia cuvântul dl **Timofei Ganciu**, notar, care arată că este de absolută necesitate crearea unei bănci a notarilor, pentru ca acești funcționari cu greutate să se poată împrumuta la nevoie în banca lor, fiind astfel feriți de a cădea pe mâna cămătarilor. În acest sens mai vorbesc notarii **D. Decușcară**, **D. Dobrescu**, **I. Sterpu**, **S. Gogilov** și alții, care sunt de aceeași părere.

Domnul președinte răspunzând arată, că este destul de frumoasă propunerea numai dacă legea bancară, care pentru înființarea băncii cerând un capital prea mare și pe care notarii nepulându-l acoperi nu s'ar putea realiza acest deziderat, rămâne însă ca chestiunea să fie studiată în mod aprofundat și în cazul când nu se va putea realiza banca, să se creeze o casă de ajutor reciproc, care ar pere mai puțin capital și deci s'ar putea mai ușor realiza. Dl **N. Delibazoglu**, notar, cerând cuvântul care i-se dă, propune adunării să se înființeze o bancă pe baza Legei băncilor populare, care s'ar putea constitui cu mai puțin capital și ar găsi ori când credit la Casa Centrală a băncilor populare.

Din desbaterile urmate, adunarea generală adoptă propunerea dl notar **Delibazoglu** și din sânul său delegă o comisiune compusă din notarii: **N. Delibazoglu**, **T. Ganciu**, **D. Decușcară** și **Gh. Zberca**, care să studieze în amănunt această chestiune și în termen de una lună, adică până la 25 Maiu a. e., să prezintă rezultatul filialei urmând ca în cazul când banca poate să ia ființă pe această cale să se convoace notarii într'o sesiune extraordinară, pentru a pune bazele acestei bănci.

Dl președinte aduce la cunoștință adunării că în luna Ianuarie a. e., colegul **Gh. Romanovschi** membru în cons. de ad-ție s'a stins din viață și pentru proslăvirea memoriei acestui coleg, roagă adunarea să păstreze un minut de reculegere, pe care adunarea generală îl respectă. Propune apoi alegerea în cons. de ad-ție în locul defunctului a unui membru în persoana d-lor **A. Radomschi** și **N. Delibazoglu**. dl **Radomschi** refuzând, adunarea cu unanimitate desemnează pe dl **N. Delibazoglu**, notarul comunei

Saba-Colonie, care este ales cu unanimitate.

Dl notar **T. Ganciu**, cerând cuvântul, propune adunării să acorde soției defunctului coleg **Gh. Romanovschi** un ajutor bănesc și pentru că în bugetul filialei nu avem prevăzute asemenea fonduri, colegii noștri să consimtă că din salariul lor pe luna Maiu, să li să rețină câte una sută lei, bani care se vor da văduvei **Elena Gh. Romanovschi**.

Adunarea generală în unanimitate aprobă această propunere și dispune ca dl președinte al filialei să roage pe dl Prefect, să dea dispozițiunii Serviciului de Contabilitate al Prefecturii să rețină din salariul notarilor pe luna Maiu câte una sută lei dela fiecare notar, bani care să fie dați ca ajutor doamnei **Elena Gh. Romanovschi**, soția defunctului notar **Gh. Romanovschi**, care în calitate de membru în cons. de ad-ție și secretar al filialei a dus o luptă dârză în timpul vieții sale, pentru revindecarea drepturilor, pentru care s'au sbat și se sbat notarii.

Procedându-se la realegerea comisiei cenzorilor și a cenzorilor suplianți, adunarea în unanimitate realege care cenzori și cenzori supleanți pentru anul 1937 pe vechii cenzori și vechi supleanți.

Adunarea generală împuternicește și dă depline puteri domnului președinte al filialei să reprezintă pe notarii comunali din județul Cetatea-Albă în toate ocaziunile precum și la adunările generale ale Asociației Generale a notarilor comunali din România, bine-înțeles numai pe acei notari aflați lipsă, care din diferite motive nu vor putea să ia parte personal la aceste adunări și fără să se mai ceară d-lui președinte procuri individuale dela notarii aflați lipsă și pe care îi va reprezenta prin persoana sa sau prin delegatul său.

Asupra punctului 16 din ordinea de zi neluând cuvântul nici unul din membrii adunării generale, dl notar **Andrei Radomschi**, în numele adunării de azi a notarilor, mulțumește dlui președinte, pentru felul cum a înțeles și înțelege să conducă filiali și-l asigură că pe viitor notarii îl vor sprijini complet și necondiționat în acțiunea sa.

Dl președinte mulțumește notarilor pentru că au răspuns la chemarea în număr suficient de s'a putut ține ședința adunării generale și asigură pe notari că pe cât starea sănătății sale va permite, va căuta să ducă la bun sfârșit misiunea cu care colegii notari l-au însărcinat.

Ordinea de zi fiind epuizată, desbaterile adunării generale a notarilor se declară închise.
Președinte, (ss) **Stoica Enc.**

Vice-Președinte, (ss) **E. Munteanu**

*

Prezidiul A. G. N. C. R. luând act cu satisfacție despre hotărârile Adunării generale, le aprobă și ține să mulțumească prin revista „A. R.” că asupra excedentului rezultat din cotizațiile încasate în

1935 s'a decis în senzul ca aceste sume să fie vârsate la fondul căminului.

(ss) **Gh. Milencovici**, președinte.

Asociația Notarilor din Județul Teleorman.

PROCES VERBAL No. 2.

Astăzi, 19 Aprilie 1937.

Adunarea generală ordinară a asociației notarilor din Județul Teleorman fiind convocată pentru ziua de 18 Aprilie a. c. la orele 10 în T. Magurele în sala Teatrului Județean și neîntruindu-se majoritatea prevăzută de statut, a fost amânată pentru astăzi.

La orele 10 deschizându-se ședința în fața membrilor prezenți, s'a constituit biroul adunării din d-nii **Fl. Teican**, președintele asociației ca președinte adunării, **F. Ionescu** și **I. P. Negulescu**, notarii, ca asistenți, iar ca secretar dl **F. Calotă**.

Dl președinte a dat citire raportului său, în care a arătat pe larg tot ce s'a lucrat la asociație, dela 29 August 1935 și până la 31 Dec. 1936.

Dl **R. Ionescu**, vice-președintele asociației a citit darea de seamă asupra activității întregului consiliu de administrație, din punct de vedere administrativ și financiar, cum și raportul comisiei cenzorilor referitor la verificarea gestiunii asociației dela înființare și până la 31 Dec. 1936, care s'a găsit în perfectă regulă.

În urma tuturor discuțiilor urmate s'a intrat în ordinea de zi prevăzută în convocarea No. 11 din 30 Martie a. c. și adunarea cu unanimitate

H o t ă r ă ș t e :

1. Aprobă raportul dlui președinte asupra activității asociației.

2. Aprobă socotelile asociației pe cele 4 luni din anul 1935 și pe întregul an 1936 și dă descărcare consiliului de administrație de gestiunea sa pe acest timp.

3. Ratifică bugetele asociației întocmite de consiliu pe cele 4 luni din anul 1935 și pe întregul an 1936 și aproba bugetul pe anul 1937, în următoarele cifre :

La venituri lei 25.000

La cheltueli lei 25.000

4. Dl **Rizea Ionescu** și **Constantin Călin**, consilieri care erau eșiți prin tragere la sorți, se realeg din nou de adunare. Adunarea completează numărul consilierilor de opt cu dl **Marin Drăgășanu**, notar dela comuna Călinești, din plasa Valea-Câinelui, nou înființată.

5. Dnii **Marin Stănescu**, **Lita**, **Marin Pârveu**, **Moșteni** și **Iancu Negulescu**, **Băduleasa**, sunt aleși ca cenzori; iar dnii **Fl. Ionescu**, **Băncasa**, **M. Zisulescu**, **Segvale** și **Ilie Popescu**, **Brânceni**, ca supleanți.

6. Asupra punctului 6 din ordinea de zi, rămâ-

ne a-se discuta într'o adunare extraordinară ce se va ține mai târziu.

7. Adunarea aprobă mărirea cotizației către asociație, dela 10 la 20 lei lunar a se plăti de notari dela 1 Aprilie 1937.

8. Punctul 8 din ordinea de zi, înființarea unei bănci populare a notarilor din județ, — rămâne a se discuta într'o adunare extraordinară, ce se va ține mai târziu.

9. Adunarea aprobă a se interveni la Prefectură, că încasarea cotizațiilor să se facă neapărat către conducătorii delegați de asociație, iar salariile notarilor să se trimită la domiciliul fiecărui notar prin mandat postal, în care scop asociația să pună la dispoziția dlui Șef de birou al prefecturii un notar pentru a-i da ajutor.

Adunarea mai aprobă ca încasarea veniturilor comunale și ale eforiei de pășuni să se dea în sarcina notarului, pentru o mai bună regulă.

În privința indemnizațiilor întregul consiliu al asociației va face demers personal și la timp, pe lângă dl Prefect pentru a aproba notarilor minimuma de indemnizație aprobat de Minister prin ordinul No. 4600/937.

Drept care s'a încheiat prezentul proces-verbal. Președinte, (ss) **Fl. Teican**.

Secretar, (ss) **Fl. Calotă**.

*

Prezidiul în conformitate cu art. 22 din Statut nu are nimic de obiectionat cu privire la executarea hotărârilor aduse.

(ss) **Gh. Milencovici**, președinte

Adunarea Generală a Asociației Notarilor din județul Caliacra.

În ziua de 12 Iunie a. c. a avut loc în sala de ședințe a Prefecturii, adunarea generală a Notarilor din Județul Caliacra, având la ordinea de zi alegerea noului consiliu de ad-ție și votarea bugetului pe anul financiar 1937/1938.

Înainte de a se intra în ordinea de zi, dl președinte a făcut adunării generale o expunere, arătând intervențiile făcute de conducătorii centrului pentru încadrarea notarilor și a fixării tarifului de lucrări particulare executate de notar. Dă citire și unei circulare trimisă de dl notar **Anton Panaît**, prim vice-președinte al asociației generale a notarilor din România și din care s'a văzut că intervențiile făcute pentru încadrarea notarilor, au fost ascultate și că în curând aceasta chestiune va fi definitivată.

Adunarea generală a notarilor din Caliacra, a luat act cu multă satisfacție de munca ce se depune de către dl președinte **Milencovici** și colaboratorii săi, pentru îmbunătățirea situației notarilor, precum și de sollicitudinea de care se bucură corpul notarial la onor, Ministerul de Interne.

Intrându-se în ordinea de zi, dl președinte al notarilor din Caliacra, arăta că unii dintre colegi, sunt în restanță cu plata cotizațiilor din care cauză nu s'a putut achita la timp cotizațiile către Asociația Generală. Propune ca să se semneze o declarație colectivă prin care să se consimtă ca aceste cotizații restante, să li-se rețină din salariu în rate lunare, începând cu luna Iunie, reșinerile urmând a se face conform borderoului ce va fi prezentat de Dsa.

Colegii, fără nici un comentariu, au semnat aceasta declarație.

Se procedează apoi la alegerea consiliului de administrație — mandatul vechiului consiliu fiind expirat — și în urma formalităților făcute au fost aleși Dnii : **Paul Negrișanu**, notarul com. Hardali, **Const. Giuglea**, notarul com. Vulturești, **Const. Pănușescu**, notarul com. Stejarul, **Const. Tudorache**, notarul com. I. G. Duca și **Barbu Popescu**, notarul comunei Aioiroman.

Procedându-și apoi la alegerea Consiliului de Cenzori, sunt aleși Dnii **Ilie D. Constantinescu**, notarul com. Vladimirești, **Toma Mihail**, notarul comunei Șabla și **Alex. Rădulescu**, notarul com. Opancea, iar ca supleanți Dnii **V. Popescu**, notarul com. Aliciu-Mare, **Const. Olteanu**, notarul com. Ceamurlia și **Ma-**

rin Deliu, notarul comunei Giani Suiciuc.

Noul consiliu urmând a-și alege din sânul său, președinte, vice-președinte, un secretar și un casier, a reales ca președinte pe dl **Paul Negrișanu**. Vice-președinte al asociației a fost ales dl **Barbu Popescu**, iar ca secretar se alege dl **C. Giuglea** și casier dl **C. Pănușescu**.

După aceasta se ia în discuție bugetul asociației pe 1937/1938, care se votează în unanimitate.

În ordinea de zi era cuprinsă și o discuție referitor la înmânarea procedurilor. Din cauza timpului înaintat, aceasta discuție a fost amânată pentru o a doua ședința sau cu ocazia unei conferințe administrative.

Ca încheiere dl președinte **Negrișanu**, mulțumește adunării generale pentru cinstea ce i s'a făcut de a fi reales în postul de conducere al asociației, promițând că nu va înceta nici un minut de a fi în slujba promovării intereselor noastre profesionale. Cere însă ca să fim solidari și strâns uniți pentruca numai „unirea face puterea”.

Ilie D. Constantinescu, notar.

Prezidiul luând act, n'are nimic de obiecționat contra hotărârilor aduse.

(ss) **Gh. Milencovici**, președinte.

Jurisprudență.

Drept Administrativ.

33. PENSIUNI. Funcționar pensionat sau trecut în retragere din oficiu pentru limită de vârstă. Trebuie se adreseze, ei sau autoritatea, cererea de înscriere la pensie Casei Generale de Pensii, cu două luni înainte de data retragerii. Caracterul general al dispozițiilor art. 32 din legea generală de pensii.

IN FAPT: Curtea de Conturi respingând apelul recurentului contra deciziei Comisiunii de Pensii, l-a recunoscut numitului dreptul la pensie cu începere de la 2 Iunie 1932, data cererii de pensionare, motivând că acest drept nu poate fi recunoscut pe prima zi a lunii următoare, aceea în care a încetat plata salariului, său, deoarece nu s-a conformat dispozițiilor art. 31 lit. b. din legea generală de pensii, de a face cererea cu două luni înainte datei de 1 Aprilie 1932, când a demisionat de bună voie din serviciu.

IN DREPT: Din combinațiunea art. 31 și 32 din legea generală de pensii, rezultă, că un funcționar în situația de a-și regala drepturile la pensie, fie din retragere de bună voie, fie prin punere din oficiu

la retragere, nu poate fi înscris la pensie din chiar prima zi a lunii următoare aceea în care a încetat plata salariului, decât numai cu condițiunea ca cererea de înscriere la pensie se fi fost făcută cu două luni înainte de data retragerii de bună voie, sau a punerii din oficiu la retragere; în caz contrar înscrierea având a se face numai de la data cererii.

Este adevărat că în cazul retragerii din oficiu, art. 31 impune autorității de care depinde funcționarul, obligațiunea de a face cererea de înscriere în termenul sus arătat, pe când în cazul retragerii de bună voie obligațiunea această incumbă — după același articol — în mod exclusiv funcționarului.

Atunci când însă legea — prin art. 32 — institue sancțiunea pentru neîndeplinirea în timp util a formalității cererii de înscriere la pensie, ea nu face nici o deosebire între cele două cazuri arătate mai sus, ci prevede — în general — că dacă „cererile” n'au fost făcute înainte de două luni de la încetarea funcțiunii, înscrierea la pensie se va face cu începere de la data cererii, întrucât legiuitorul se referă la

„cereri” în general, el a înțeles implicit și cererile ca-
ri încumbă în mod obligator autorității.

De altminteri caracterul general al dispozițiunilor art. 32 rezultă nu numai din textul, dar și din spiritul și economia legii.

În adevăr, rațiunea pentru care legea prevede cele două luni, ca interval între cererea de pensiu-
ne și încetarea funcțiunii, a fost aceea de a se da Casei
Generale de Pensiu-ni posibilitatea și timpun necesar
pentru lichidarea drepturilor pensionarului, în vede-
rea continuității între salariu și pensiu-ne, prin urma-
re, acest interval de două luni fiind prevăzut, în pri-
mul rând, în interesul Casei Pensiu-ilor, ea este în drept
a se prevala de nerespectarea lui și a învo-ca sancți-
unea din art. 32, oricine ar fi fost obligat să facă ce-
rerea de înscriere, rațiunea fiind aceeași.

În speță, pensiu-nea recurentului, fie că ar fi fost
pus în retragere din oficiu, nu putea fi recunoscută
decât cu începere dela data cererii de pensionare
deoarece este necontestat în fapt că nu s'a formulat
nici-o cerere de pensionare din partea lui sau a auto-
rității, cu două luni de zile înainte de data de 1 Apr.
1932 a ieșirii din funcțiune.

Dacă recurentul se găsește vătămat în drepturile
sale, din cauza pretinsei neglijențe a autorității la ca-
re a funcționat de a nu fi înștiințat Casa de Pensiu-
ni despre pensionarea sa cu două luni înainte de ieșirea
din funcțiune, el nu are decât să-și le valorifice pe
calea unei acțiuni separate.

Curtăea de Conturi judecând în conformitate cu
principiile arătate, nu i-se poate imputa nici o viola-
re de lege, eroare grave de fapt, omisiune esențială
sau nemotivare, așa încât motivul de casare este ne-
fondat.

(Cas. III, Dec. No. 1633 din 9 Octombrie 1936.
Președinția D-lui Al. Peretz, consilier).

**35. CONFESIUNEA. Trecerea copiilor — mino-
ri sub 18 ani — dela o religiu-ne la altă, nu este posi-
bilă, decât prin trecerea unuia din părinți la alt cult,
când copii de sexul lui îl urmează sau prin trecerea
unuia din soți la religiu-nea celuilalt, când copii sub
18 ani urmează religiu-nea comună a părinților lor.
(Art. 47 din legea cultelor.) — Aplicațiune.**

ÎN FAPT: V. S. dom. în Timișoara, a cerut ofi-
ciului stării civile a Municipiului Timișoara, să dis-
pună trecerea copiilor ei minori — rezultată din pri-
ma ei căsătorie — Jury, Leon și Otto H. rela religia
evangelico-luterană la cea ortodoxă română, — în-
vocând acestei cereri, că primul ei soț N. H., tatăl
acestor copii, de care dânsa a divorțat, este dispărut
din viață, în loc necunoscut, iar dânsa, precum și ac-
tualul ei soț V. S. fiind de religie ortodoxă, dorește ca
și copii ei minori să aibă aceeași confesiune, mai ales
că această confesiune este cea dominantă în Statul,
Român.

Oficiul Stării civile al Munic. Timișoara, cu dec.
Nr. II, 56993/1936 din 4 Ianuarie 1937 refuză cererea,
pe motiv că potrivit art. 47 din legea pentru regimul
general al cultelor, copii minori sub 18 ani, ar putea
să-și schimbe confesiunea numai dacă tatăl lor legi-
tim, în speță N. H., ar trece dela religia evanghelică-
luterană, la cea ortodoxă, — față de care împrejura-
re, motivele învo-cate de petiționară, mamă a copiilor
minori, nu se pot lua în considerare.

La cerea petiționarei, oficiului de stare civilă, a
transpus întregul dosar spre soluționare — în sensul
art. 36 din legea actelor stării civile, — Jud. II, Ur-
bană, competentă după domiciliul petiționarei.

ÎN DREPT: Potrivit art. 47 din legea pentru
regimul general al cultelor, dacă părinții nu sunt de
aceeaș religiu-ne, tatăl are dreptul de a determina,
pentru fiecare copil în parte, căreia din cele două
religiu-ri ale părinților săi aparține, urmând ca tatăl
să facă această determinare — sau mama, când tatăl
este mort, — dat odată pentru totdeauna, anume cu
ocazia înscrierii copilului în registrele stării civile.

În sensul aceluiaș text, trecerea copiilor minori
sub 18 ani dela o religiu-ne la alta, nu mai este posi-
bilă, după înscrierea lor în registrele de stare civilă,
decât numai în cazul că, unul din părinți trece la alt
cult, atunci copiii sub 18 ani, de sexul lui, îl urmează
sau când unul din soți trece la religiu-nea celuilalt,
atunci copiii sub 18 ani urmează religiu-nea comună
a părinților.

Așa fiind, iar în speță, pe de o parte rezultând
din acte că tatăl copiilor determinând religiu-nea aceș-
tora, cu ocazia botezării lor în religiu-nea sa evanghe-
lică-luterană, astăzi este dispărut, dar nu mort sau
declarat de atare, iar pe de altă parte nedovedindu-se
că tatăl copiilor ar fi trecut la religiu-nea ortodoxă-
este incontestabil, că sub regimul legii generale a
cultelor, trecerea copiilor Jury, Leon și Otto H. mai
mici de 18 ani, dela religiu-nea tatălui lor, în care au
fost botezați, la religiu-nea mamei, la simpla dorință
a acesteia, este inadmisibilă în sensul legii.

Pentru aceste considerente expuse și văzând dis-
pozițiunile art. 36 din legea privitoare la actele stării
civile, se respinge cererea petiționarei V. S. născ. V.,
ca inadmisibilă.

(Jud. I. Urbană Timișoara, Ord. No. 482/937 din
12 Februarie 1937. Președinte și redactor Dl. Dr.
Petru Budescu, jude-ajutor).

**36. CONFESIUNE. Dreptul tatălui de a determi-
na pentru fiecare copil în parte — când părinții nu
sunt aceeași religiu-ne — căreia din cele două religiu-
ri ale părinților să aparțină. Interpretarea și aplica-
rea art. 47 alin. 4 din legea pentru regimul general
al cultelor.**

ÎN FAPT: D. P. a cerut oficiului stării civile a
Municipiului Timișoara, rectificarea religiei copiilor

săi minori: **Traian și Silvestru Victor, din aceea „Catholică de rit latin” în „Ortodoxă română”,** sau în caz de refuz, transpunerea actelor Judecătoriei competente.

Oficiul stării civile a Municip. Timișoara cu dec. Nr. II. 28415 din 10 Iulie 1935, refuză cererea pe motiv, că în speță nu se pot aplica disp. art. 47 alin. 4 din legea pentru regimul general al cultelor, deoarece aceste dispozițiuni prevăd, că tatăl are dreptul să determine religia copiilor numai odată pentru totdeauna, anume cu prilejul înscrierii copilului în registrul stării civile . . . , în consecință, prin adresa cu acelaș număr, din 11 Iulie 1935, a transpus întregul dosar spre soluționare în sensul art. 36 din legea actelor stării civile, acestei judecătorii — competență după domiciliul petiționarului.

Din examinarea actelor și cererea aflătoare la dosar, rezultă în fapt, că D. P. născut la 3 Iunie 1895 în Capul-Câmpului, (Bucovina), a fost înscris în condica născuților sub Nr. 26/1895 al Parohiei susnumite, ca fiind născut și botezat în religia ortodoxă; că numitul în urma căsătoriei încheiate la 23 Sept. 1922 cu A. P. de religieune catolică de rit latin, are doi copii și anume: **Traian**, născut la 29 Iunie 1923 în Suceava (Bucovina), înscris în condica născuților sub Nr. cor. 63 a Parohiei rom. cat. a Sucevei, ca fiind botezat în religia rom. cat. și **Silvestru Victor**, născut la 6 Martie 1927 în Suceava, (Bucovina), înscris în condica născuților sub Nr. cor. 13, Parohiei rom. cat. a Sucevei, ca fiind botezat în religia romano catolică. În fine, din sentința civilă Nr. 153 din 27 Iunie 1933 Tribunalului Timiș-Torontal, Secția I-a, rezultă, desfacerea căsătoriei între D. P. și soția sa A. P., iar din cererea petiționarului, că ambii copii minori sunt în îngrijirea sa.

ÎN DREPT: Potrivit alin. 4 al art. 47 din legea pentru regimul general al cultelor, dacă părinții nu sunt de aceeași religieune, tatăl are dreptul de a determina, pentru fiecare copil în parte, căreia din cele două religii ale părinților săi aparține, și că, această determinare o poate face odată pentru totdeauna, anume cu prilejul înscrierii copilului în registrele stării civile.

Considerând, că legile dispun numai pentru viitor, ele nu au caracter retroactiv decât în cazuri determinate, și că legea pentru regimul general al Cultelor publicată în Mon. Of. Nr. 89 din 22 Aprilie 1928, nu este din categoria celor cu caracter retroactiv, ea dispunând numai pentru viitor.

Așa fiind, nici disp. art. 47 din această lege nu pot reglementa situațiuni anterioare intrării ei în vigoare, ci numai viitorul.

Considerând apoi, în ce privește restricțiunea sau mai bine zis, limitarea dreptului tatălui de a determina religia copiilor, — limitare prevăzută în

alin. 4 al art. 47 din legea amintită, — că din însăși examinarea atentă a acestei dispozițiuni, rezultă efectul ei, pentru cazurile când tatăl este prezent și personal face declarațiunea cu ocazia înscrierii în registrul stării civile.

Ori în speță, petentul arată, fără a fi desmăniț prin actele dela dosar, că declarațiunile de naștere și botezul copiilor, s'au făcut în lipsa sa din localitate și fără autorizarea sau consimțământul său expres în privința determinării religiei copiilor, — determinare ce s'a făcut de către mama copiilor, care era de religieune catolică de rit latin.

Considerând că, din chiar extrasul de botez al copilului Victor Silvestru, rezultă, că tatăl cu ocazia botezului avea domiciliul în comuna Rădăuți, iar mama în comuna Suceava, unde a și făcut înscrierea și botezul;

În fine, că până la promulgarea legii privitoare la actele stării civile, în Bucovina ca și în alte părți ale țării reîntregite, înscrierile nașterilor etc. . . , să făceau de către preoți la oficiile parohiale respective, — registre de stare civilă, organizate pe baza de lege, neexistând decât în Vechiul Regat, Ardeal, Banat și părțile ungurene.

Așa fiind, restricțiunea prevăzută în alin. 4 al art. 47 din legea pentru regimul general al Cultelor, — ca și această lege de altfel — niși nu-și putea găsi aplicațiunea decât în acele părți ale României Mari, unde existau registre de stare civilă și anterior legii unificatoare a actelor de stare civilă din 1928, și numai dela 22 Aprilie 1928 (dată la care s'a promulgat legea cultelor) înainte.

Că deci, din cele expuse rezultând, că ambii copii minori s'au născut în Bucovina, unul în 1923, iar celalalt în 1927, deci într'un timp când în aceea provincie nu existau registre de stare civilă; că la nașterea lor nu era în vigoare nici legea cultelor care s'a promulgat abia în 1928; că, în ce privește înscrierea și botezul celui de al doilea copil, acestea s'au făcut într'un timp când tatăl domicilia în altă localitate; în fine, că astăzi părinții lor sunt divorțați, copiii găsindu-se în îngrijirea tatălui lor.

Pentru aceste considerente și apreciind în special asupra dreptului tatălui de a determina religieuna copiilor săi minori, — determinare ce acesta până în prezent n'a făcut. — **Judecătoria** admite cererea dlui P. D. dom. în Timișoara, II, Str. Linișteța Nr. 44, și drept consecință și în conformitate cu alin. ultim al art. 36 din legea privitoare la actele de stare civilă, dispune, ca după rămânerea definitivă a acestei hotărâri, **Oficiul de stare civilă a Municipiului Timișoara, să procedeze la schimbarea confesiunii copiilor:**

1. Traian P., născut în Suceava (Bucovina) la 29. VI, 1923 și

2. Victor Silvestru P. născ. în Suceava (Bucovina)

la 6, III, 1927, din aceia „catolică de rit latin” în „Ortodoxă română”.

(Judecătoria I. Urbană Timișoara, Ordonanța Nr. 4996 1935 din 22 Iulie 1935, Redactorul DI Petru Budescu, jude-ajutor).

37. **Contencios administrativ, — Cerere de daune cominatorii.** — Nu este necesară comunicarea copieii de pe cerere.

Legea contenciosul administrativ prin art. 7 nu prevede obligațiunea reclamantului de a comunica copie de pe cererea sa de daune cominatorii, legiuitorul edictând numai că aceste cereri se judecă în camera de consiliu de urgență și după simpla cerere, adică fără o comunicare prealabilă cererii de daune contra autorității pârâte.

C. Cas. S. III, Dec. Nr. 600 din 27 Martie 1935),

38. **CONTENCIOS ADMINISTRATIV.** Sunt supuse acțiunile în contencios la impozitul proporțional, pe lângă timbrul fix, numai când în afară de anularea actului atacat ca ilegal, se solicită și daune sau sume de bani, Art. 5 § 2 din legea timbrului, Art. 54 alin. legea accelerării.

Recurentul I. T., se plânge de violarea art. 5 § 2 din legea timbrului și art. 54 din legea accelerării judecăților, violarea dispozițiilor din legea contenciosului administrativ, exces de putere, denaturarea cererii și nemotivare, deoarece acțiunea sa, astfel cum și-a modificat-o la Curtea de Apel, netinzând caracter patrimonial, purta timbrul acțiunii în contencios și deci greșit a fost anulată ca netimpră tă.

Conform art. 5 § 2 din legea timbrului, acțiunile intentate în baza legii contenciosului administrativ sunt supuse unui timbru fix de trei sute lei, iar după dispozițiunile § 1 din acelaș text, combinat cu art. 54 alin 3 din legea accelerării judecăților, sunt supuse impozitului proporțional de 0,80% acțiunile cari au de obiect valorificarea de drepturi patrimoniale.

Rezultă că impozitul proporțional se pe reține și la acțiunile în contencios administrativ, când în afară de anularea actului atacat ca ilegal se solicită daune sau sume de bani.

În speță însă recurentul nu putea fi obligat și la plata impozitului proporțional în afară de cel fix, deoarece, după cum rezultă din concluziunile puse în fața Curții de Apel, și-a restrâns acțiunea, renunțând la capătul de cerere privitor la suma de bani, cerută prin acțiune și menținându-l numai pe același relativ la anularea ca ilegal a refuzului ministerului de a i se recunoaște dreptul legal de salarizare.

Așa fiind și întru cât obiectul acțiunii, modificată, după cum s'a arătat mai sus, era anularea unui act administrativ de autoritate și nici de cum plata unei sume de bani, Curtea de Apel numai prin exces de putere și violarea art. 5 § 2 și art. din legea accelerării

rii a putut anula ca netimbrată acțiunea reclamantului, considerând că obiectul său are caracter patrimonial, fiind supusă taxelor de timbru conform textelor precitate.

Deci, motivele de casare sunt întemeiate.

(Cas. III, Dec. No. 1295 din 6 Iulie 1936. Președinția Dlui C. Romano, consilier.)

(Cas. III, Dec. No. 1633 din 9 Octombrie 1936. Președinția Dlui Al. Peretz, consilier).

39. **Expropriările de păduri și asociațiunea lor în păduri comunale se face numai în urma avizului și sub direcția serviciului silvic al Statului. Art. 34, l. agrară. Aplicațiune.**

Potrivit disp. art. 34 legea pentru R. A. atât exproprierea pădurilor cât și constituirea lor în păduri comunale se face cu avizul și sub direcțiunea Serviciul Silvic al Statului.

Din conținutul acestui articol de lege rezultă că acest aviz ținând seama de consecințele grave juridice ce decurg, urmează a fi dat de autoritatea Superioară Silvică, organele judecătorești fiind apoi în drept a primi sau nu concluziunile lor.

În urma casării sentinței Tribunalului pentru violarea disp. art. 34 din legea Agr., Curtea intervenind la Ministerul Domeniilor pentru a se da avizul silvic, Ministerul înaintează avizul dat de Consiliul Tehnic al Pădurilor în ședința din 7 Septembrie 1935.

Prin acest aviz Consiliul în baza art. 34 al legii de Ref. Agr. avizând la respingerea cererii comunelor Cicir și Mândruloc din jud. Arad, de a li se constitui păduri comunale din pădurea Statului Cladova și Cladovița și motivând acest aviz pe faptul, că atât din punct de vedere al interesului general — aprovizionarea cu lemne a populației comunelor avizate la acesta pădure — cât și în interesul apărării naționale, provocându-se la avizul Marei Stat Major, trebuie ținută în proprietatea Statului că nu poate fi expropriată ca pădure comunale numai pentru două comune de șes Cicir și Mândruloc, cu atât mai mult că cât aceasta pădure este situată la distanțe de 22-24 km. de comună.

Curtea văzând astfel cererile din apelul înaintat în scris și apreciind asupra conținutului și motivelor arătate în avizul Consiliului Tehnic al pădurilor a găsit, că este cazul a se respinge cererile de atribuire de păduri.

(C. de Apel Timișoara S. II, Dec. No. 1925/35 din 24 Noembrie 1936, Președinția Dlui I. Nic. Periețanu, redactor, DI C. Sotirescu, consilier).

40. **LEGEA ADMINISTRATIVA.** Cereți de invalidarea alegerii. Competență. Art. 54 p. c. și 167 p. g.

Văzând motivul de casare astfel formulat: „Cer invalidarea alegerilor pe motivul că candidatul Si-

mion Popescu, de pe lista cu semnul crucea, în conformitate cu disp. art. 54 pct. c, fiind disolvaț conform art. 167 pct. g, nu mai poate figura în rândul consilierilor timp de 5 ani conform art. de mai sus din legea administrativă“.

Textul art. 54 pct. c, pretins violat prin motivul de casare — reglementează invalidare membrilor săi declarași aleși — cu ocaziunea operațiunei de constituire, cum rezultă din titlu secției sub care este situat și anume „constituiri”, operațiune care este însă fatal posterioră alegerilor și validării lor.

Intrucât susținerea recurentului s-ar putea încadra în textul citat — care reglementează îndepărtarea individuală a consilierilor comunali etc., iar nu pe cale de disolvare, ceiace ar fi absurd — o atare cerere este a se face cu ocaziunea constituierii și anume chiar consiliului comunei, iar nu cum greșit s-a făcut în speță, Biroului Circumscripției electorale a județului, care nu are, din acest punct de vedere, competența.

(Biroul Circ. electoral jud. Timiș-Torontal. Hotărârea din 23 Februar 1937. Prim-președinte D-I Vasile M. Theodorescu).

41. LEGEA ADMINISTRATIVA. Hotărâpile judecătorești sunt prezumate totalmente legale. Aplicațiune și în aceste matricie de alegeri administrative, respingerea ca tardive a contestației, atrage inutilitatea cercetării fondului. Neobligativitate președintelui secției de votare de a declara aleși pe supleanți nominal.

Văzând motivul I. de recurs în următoarea cuprindere: „Hotărârea aflată la dosarul cauzei alegerii nu a fost făcută în Periam și nici nu a fost publicate așa cum cere legea administrativă la art. 27 (alin. 1-2) prin urmare este a fi anulată“.

Motivul I. de recurs este inexact în fapt, întrucât în cuprinsul dosarului și în special din cuprinsul hotărârei atacate, se constată în mod neidoios că hotărârea s'a pronunțat în ziua de 15 Februarie 1937 și anume, asupra alegerilor comunei Periam, efectuate la sediul său, astfel că ea nu se putea pronunța decât în acea comună și în prezența biroului secției de votare.

Imprejurare că acest lucru nu este formal constatat în cuprinsul zilei hotărârii nu este de natură a-i atrage nulitatea, întrucât conform normelor în vigoare în această materie, hotărârile judecătorești sunt acoperite, până la proba judecătorească contrară, de o prezumție de totală legalitate, care înlăturată fatal, declarațiile și certificatele, prezentate odată cu recursul, și care, de altfel nu pot fi cercetate, de instanța de recurs, potrivit de asemenea rândueților cari guvernează materia inadmisibilității motivelor noi, de fapt în recurs.

Văzând motivul II de recurs în următoarea cu-

prindere: „Ioan Rimmel nefiind eligibil, s'a violat art. 11 al legii“.

Din chipul cum se rostește instanțe de fond asupra contestației relative la neeligibilitatea lui Ion Rimmel, rezultă că în realitate respingerea ei s'a făcut nu ca fiind fără cauză — că adică numitul n'ar fi fost declarat ales, ceiace în fapt e inexat — ci fiind făcute după proclamarea rezultatului, deci peste termenul prevăzut de art. 26 al. I. leg. adm. și ca atare fiind tardivă.

Contestația fiind a se respinge ca tardivă, devine nefondat motivul de recurs, care poartă asupra fondului eligibilității, fără a ataca însă tardivitatea.

Dealtfel și în fond, susținerea este neitemeiată, întrucât din actele anexate la contestațiune și anume din Contractul de Muncă încheiat la 28 Mai 1935, se constată că înțelegerea lui Ion Rimmel cu primăria comunei Periam, de a-i încasa contra unui anumit comision, unele taxe comunale, a expirat la 27 Mai 1936, fără, a se face, printr'un nou contract, sau printr'o deciziune administrativă de prelungire, dovadă că zisul contract s'ar fi prelungit, lipsa de dovadă oficială care înlătore ori ce putere de probă, certificatelor comunale anexate deodată cu recursurile, și cari dealtfel nefiind propusă înaintea instanței de fond, fatal nu pot fi avute, pentru prima oară, în vedere de birou, ca instanță de casare.

Văzând motivul III, de recurs în următoarea cuprindere: „Supleanți nu au fost declarați ca supleanți conform legii, iar în procesul verbal dela dosar introduși fiind în bloc și nu nominal, s'a violat art. 24 alin. 2 din lege.“

Dar nici o disp. a Capit. V. din legea administrativă, relativ la operațiunile electorale, și nici din cuprinsul disp. art. 26, al. II — pretins violat — nu rezultă obligațiunea președintelui secției de votare de a declara pe supleanți, în mod nominal.

Cum în procesul-verbal dresat în cauză, se constată că instanța a declarat supleanți, pe toți candidații nealeși pe lista I și II, cari au obținut mandate, urmează că în speță, nu s'a făcut nici o violare de lege, astfel că și acest motiv fiind nefondat, recursul este a se respinge.

(Biroul electoral Jud. Timiș-Torontal, Hotărârea din 24 Februarie 1937. Prim-președinte D-I Vasile M. Theodorescu).

42. LEGEA ADMINISTRATIVA. Inadmisibilitatea recursului per „omisso medio“, când anume nu se făcuse contestație în termen.

Văzând motivele de casare astfel formulate :

„După cum se poate constata din dosarul alegerii, nu s'au respectat disp. art. 13 din legea ad-tivă ș. a. : Afișarea convocării pentru alegerea aceasta s'a făcut la data de 23 Ianuarie 1937, deci nu s'au respectat cele 30 zile libere de afișare, prin ce s'a

scurtat în mod simțitor termenul și timpul pentru formarea listelor electorale și a propagandei și pregătirii alegerilor.

Totodată nu s'au respectat nici disp. art. 27 din legea administrativă ș. a. : cu ocazia terminării alegerii președintele secțiunii de votare nu s'a pronunțat referitor la contestația înțrăată și primită de dânsul, nedeclarând validarea sau invalidarea alegerii, atunci în locul secției de votare, în fața biroului și a alegătorilor prezenți."

Din cuprinsul procesului-verbal încheiat în cauză cu privire la mersul alegerilor ca și din cuprinsul hotărârii de validare aflătoare la dosar, nu se constată că vreunul din alegătorii sau candidații alegerilor administrative pentru consiliul comunei Șaravale, ar fi ridicat vre-o contestație cu privire la vreuna din operațiunile de votare și cu atât mai puțin la chestiunile menționate în motivele de casare învocate de recurenți.

Mai mult din cursul dosarului se constată că, un număr de cinci alegători — printre cari nu figurează însă recurenții — au adresat președintelui secției de votare o contestație, după proclamarea rezultatului și prin care cereau „a se anula alegerea ținută la data de 17 Februarie 1937 și a ordona o nouă alegere”, contestație care însă a fost respinsă cu cu drept cuvânt ca tardivă, de instanța de fond.

Prin consecința și cum este de principiu că nu sã pot învoca, în fața instanței de recurs, fapte noi nesupuse în prealabil discuțiunii instanței de fond, iar pe de altă parte, este de principiu că, în absența unei contestațiuni în termen, nu se poate face recurs „per omisso medio” asupra fondului, ci numai asupra situațiunii de respingere dată de instanța de fond, și cum în fine asupra acestei chestiuni nu s'a făcut recurs, urmează că recursul asupra fondului, în condițiile mai sus, este nu numai nefondat dar și neadmisibil.

(Biroul electoral jud. Timiș-Torontal, Hotărârea din 25 Februarie 1937, Prim-președinte DI Vasilie M. Theodorescu).

43. Legea de organizare a Bisericii ort. rom. Parohiile sunt persoane juridice de drept public și nu de drept privat.

Având în vedere că prin motivul de casare recurenta se plânge de violarea art. 29 din statutul legii de organizare a Bisericii ortodoxă Române susținând că, deși acest statut spune că parohiile Bis. ort. Rom. se înființează pe calea administrativă, deci nu se crează prin lege, totuși Curtea de Apel, întemeindu-se pe dispozițiunile art. 1 legea persoanelor juridice, a considerat-o ca persoana juridică de drept public.

Considerând că deși este adevărat că parohiile se înființează conform art. 29 urmă din statutul legii

de organizare, a bisericii ort. rom., pe cale ad-tivă, iar nu prin lege, nu este mai puțin adevărat că ele au personalitate juridică pe baza art. 27 din legea pentru organizarea bisericii ortodoxă române, care prevede că parohiile sunt persoane juridice.

Ca așa fiind întrucât în speță este necontestat că recurenta este parohie ortodoxe române, deci fața de dispozițiunile legale de mai sus este persoana juridică pe baza art. 27 din legea pentru organizarea Bisericii ort. rom., care prevede că parohiile sunt persoane juridice, Că așa fiind și întrucât în speță este necontestat că recurenta este persoană juridică pe baza legii și întrucât potrivit art. 1 din legea persoanelor juridice în drept public, urmează că Curtea de Apel cu drept cuvânt a considerat pe recurenta ca persoana juridică de dreptul public, iar nu de drept privat, cum ar fi dorit dânsa se fie considerată în acest proces.

Că prin urmare acest motiv de casare fiind neîntemeiat, recursul urmează a se respinge.

(C. de Cas. S. I., Deciziunea No. 151 din 28 Ian. 1937. Președinția Dlui Th. Magheru, consilier).

44. Legea Timbrului. Din termenii preciși și de strictă interpretare ai textului art. 23 reese că numai veniturile pe care justițiabilul le realizează printr'o muncă propriu zisă, în afară de orice idee de speculă, sau care se cuvin cu titlu de pensie alimentară, sub douăsprezece mii lei anual, sunt de natură a-i conferi dreptul la scutire de timbru.

IN FAPT : Impotriva ordonanței de adjudecare a Tribunalului P. debitorii T. și D. M., au introdus un recurs netimbrat cu mențiunea că sunt pauperi, depunând ca dovadă un certificat eliberat de primăria Municipiului P.

Prin viza pusă pe acest certificat percepția P. constată că recurentul D. M., este înscris în rolurile acelei percepții cu un venit profesional de 7000 lei, rezultând din comerțul de mărunțișuri, deosebit de 5000 lei venit imobiliar anual.

IN DREPT : Art. 23 din legea timbrului declară scutite de plata taxelor de timbru și a impozitului proporțional personale cari nu posedă decât un venit de muncă sau provenind dintr'o pensie alimentară până la 12.000 lei anual sau un venit funciar de 5000 lei.

Considerând că deși sub raportul acestui din urmă venit condițiunea legală este satisfăcută în ce privește pe recurentul D. M., totuși motivul mai are un venit de 7000 lei care nu intră în prevederile art. 23.

Că, într'adevăr, din termenii preciși ai textului reiese că numai veniturile pe cari justițiabilul le realizează printr'o muncă propriu zisă, în afară de orice idee de speculă, sau cari i se cuvin cu titlu de pensie alimentară, sub 12000 lei anual, sunt de na-

tură a-i conferi dreptul la scutire de timbru, că dispozițiunile art. 23 sunt de strictă interpretare și nu pot fi extinse și la alte cazuri, cum ar fi venitul obținut de parte prin exercitarea unui comerț sau industriei.

Că, în consecință, din moment ce, pe lângă venitul funciar de 5000 lei, recurentul D. M., mai dispune și de un venit comercial exceptat dela beneficiul scutirii, iar, pe de altă parte, soții M. — deși regulați citați — nu s'au prezentat astăzi în instanță pentru a declara dacă înțeleg să-și timbreze recursul făcut în baza unui act de pauperitate nevalabil urmează a se anula, potrivit art. 42 din legea citată.

Pentru aceste motive, Curtea, în numele legii, anulează recursul ca netimbrat.

(C. de Cas. S. II, deciziunea No. 1446 din 30 Septembrie 1936. Președinția Dlui Const. Gh. Răzescu, președinte).

45. Legea Timbrului. Pensionarii și toți acei cari au un venit provenind în afară de muncă sau pensie alimentară sau din venit financiar, nu beneficiază de scutire de timbru.

Potrivit art. 23 al. I, din legea timbrului când o persoană posedă probe legale de sărăcie, cererile în justiție și toate actele de procedură ce se efectuează în cursul unui proces după cererea sa se fac fără plată taxelor de timbru sau impozitul proporțional, că, după al. II, se consideră săracă în sensul legii acea persoană, care nu posedă decât un venit în muncă sau provenind dintr-o pensie alimentară până la 12000 lei anual sau un venit funciar anual de 5000 lei.

Considerând că din termenii acestui din urmă text rezultă, că numai veniturile sub 12000 lei obținute, de pe urma unei munci sau cu titlu de pensie alimentară constituiesc starea legală de sărăcie, iar nu și veniturile sub formă de pensie plătite foștilor funcționari publici din momentul punerii lor la retragere, că art. 23 are caracterul unei dispozițiuni de excepție și aplicațiunea lui nu poate fi întinsă peste cazurile anume prevăzute de litera textului.

Că astfel fiind, pensionarii publici indiferent de câtimea pensiei lor, nu pot beneficia de scutirea de taxe și impozite în procesele pornite de ei, ei rămân supuși dispozițiunilor generale din legea timbrului.

Că întrucât în cazul de față este constatat și recunoscut de însăși partea și recurentul Gh. D. are calitatea de pensionar public și că în această calitate, deși obligat să timbreze, el nu s'a conformat prescripțiunilor legale în materie, urmează că bine a procedat Curtea de fond anulându-i apelul și că incidentul ridicat găsindu-se întemeiat, prezentul recurs călă deasemenea a se anula ca netimbrat, potri-

oit art. 42 din legea citată.

(C. de Cas. S. II, deciziunea No. 1438 din 30 Septembrie 1936. Președinția Dlui Const. Gh. Răzescu, președinte).

46. Legea Timbrului. Soția pauperă are drept la act de pauperitate numai dacă și soțul se află în starea de sărăcie. Instanțele judecătorești de ori ce grad au dreptul se anuleze actul de sărăcie, dacă constată că posesorul nu poate beneficia de scutire.

Art. 23, alin. III, din legea timbrului prevede că dacă unul din soți nu poate fi considerat persoană săracă în condițiunile prevăzute de lege, nu se poate libera certificat de sărăcie nici celuilalt, afară de cazul de divorț.

Intrucât în speță este necontestat că recurenta nu a dovedit cu certificatul depus la dosar că și soțul ei se află în condițiunile de sărăcie prevăzute de lege și nici că acest certificat i s'ar fi eliberat în calitate de văduvă, urmează că în această situațiune chiar dacă tribunalul îi acorda-se dreptul de sărăcie pretins, Curtea de Apel a putut să-l examineze din nou și să ajungă la convingerea că certificatul invocat cu constituție o probă legală de sărăcie a numitei, pentru a putea beneficia de scutire, în baza art. 24 din legea timbrului, care prevede că instanțele judecătorești de orice treaptă au dreptul să anuleze actul de sărăcie, când se conving că posesorul lui nu poate beneficia de scutire.

Așa fiind și întrucât la termenul astfel fixat, apelul recurteii în lipsa unei probe legale de sărăcie, sau plata taxelor de timbru, nu întrunea condițiunile prevăzute de lege pentru a putea fi considerat valabil, iar art. 42 din legea timbrului prevede că dacă partea interesată nici în termenul acordat de instanță la cerere nu va justifica plata taxelor de timbru, se va pronunța nulitatea cererii făcute, fără respectarea legii timbrului, urmează că Curtea de Apel a făcut o bună aplicațiune a acestor dispozițiuni, când a conchis la anularea unui asemenea apel ca netimbrat.

(C. de Cas. S. I-a dec. No. 1242 din 11 Noiembrie 1936. Președinția Dlui V. Sandor, consilier).

Drept civil.

47. Legea pentru reglementarea circulației pământurilor dobândite prin legile de împroprietărire, din 20 August 1929. Contractele de vânzare-cumpărare privitor la atari imobile, dacă nu a fost achitat prețul de expropriere către Stat, sunt lovite de nulitate absolută care poate fi invocată de ori care parte contractantă. Dovada achitării prețului către Stat se poate face numai prin certificat eliberat de Primărie și vizat de Percepție.

In caz de cerere de anulare a contractului de vânzător, nu este necesară oferirea prealabilă a prețului de vânzare.

IN FAPT: Recl. R. J. a chemat în judecată în fața judecătoriei pe părâții R. J. și soția cerând se declare de nul contractul de vânzare-cumpărare încheiat între reclamant și părâți la data de 21 Febr. 1934 și se oblige de părâți la suportarea cheltuelilor de judecată, întrucât imobilul înscris în c. f. No. 3192 a comunei S. a fost dobândit de către reclamant prin împroprietărire, dar prețul către stat nu a fost achitat așa cum prevede art. 1, pct. b, al legii din 20 August 1929, pentru regulamentul circulației pământurilor dobândite prin legile de împroprietărire, din care cauză, potrivit prevederilor art. 6 al aceleiași legi, actul vânzării este lovit de nulitate.

In contra sentinței Judecătoriei prin care a fost respinse acțiunea a declarat apel, reclamantului care a fost respins de Tribunal confirmând sentința primei instanțe.

Instanța de apel, spre a explica și justifica această soluție, arată că nulitatea prevăzută de art. 6 al suscitației legi a fost înscrisă în lege din motive de ordin fiscal, pentru protejarea intereselor Statului și că aceste interese fiind asigurate prin întabularea în cartea funduară, a prețului de împroprietărire, reclamantul nu are un interes legitim a cere anularea contractului pe bază anulității în chestiune, el nefiind urmărit de către Stat pentru plata prețului, care de altcum între timp a și fost depus, de către părți, la dispoziția Statului, apoi, că reclamantul nu a oferit părților, prețul de lei 17 mii, primit în contravaloarea imobilului, deși, dacă a cerut posesiunea acelu imobil, era obligat să face acea ofertă.

In contra sentinței Tribunalul reclamantul a înaintat în termen, recurs în casare.

IN DREPT: In ceea ce privește caracterul nulității prevăzute de art. 6 al legii pentru regulamentul circulației pământurilor dobândite prin legile de împroprietărire, atât prima cât și a doua instanță, insistă asupra motivelor, așa zise de ordin fiscale a acelei nulități, spre a putea ajunge la o anumite interpretare a citatului text de lege.

Având în vedere că examinarea și cautarea rațiunii unui text de lege este o normă de interpretare, ce nu poate fi utilizată decât atunci când din însuși textul legii, nu s'ar putea obține în răspuns net și limpede vre-o chestiune de importanță pentru soluționarea unui litigiu de drept, că însă, în speță un asemenea caz, nicidecum, nu era dat, decât textul art. 6 al citației legi, nu lasă nici un dubiu, că nulitatea, în chestiune, prin categorica dispoziție a legiuitorului, are caracterul unei nulități absolute, caracter ce nu rezultă numai din calificarea ai ea nulitate de ordin publică că și din faptul că în acelaș text se

spune lămurit că acea nulitate poate fi „cerută” de orice parte interesată, că, deci, sub acest raport este cu totul irelevantă întrebarea dacă nulitatea a fost înscrisă în lege din motive de ordin fiscal sau din orice alt considerente.

2. In ceea ce privește excluderea facultății reciamantului de a se prevala de nulitate prevăzute de art. 6, pe tema lipsei sale de interes în anularea contractului, acest fel de a pune chestiunea nu poate fi înțeles decât în sensul că instanța de apel văzând modul de a se exprima al legii, acolo unde se spune că nulitatea este de ordin publică „și se poate cere de orice parte interesată” a găsit că din această dispoziție ar putea decurge obligația părții de a justifica interesul, ce-l are în anulare, că însă acest fel de a vedea nu poate fi corect, întru-cât, pe deoparte el ar contrazice însăși definiția juridică a nulității „de ordin publică”, iar pe de alte parte ar însemna că a fi „parte având interes în anularea unui act nul” ar fi unul și acelaș lucru, ceea ce evident nu poate fi cazul, că deci prin „parte interesată” în sensul alin. 2 al art. 6 în mod rezonabil nu se poate înțelege decât pur și simplu „parte contractantă” fără vre-o obligație de a arăta interes în anularea unui act.

3. In ceea ce privește mijloacele, prin cari urmează a se face dovadă în îndeplinirea condițiilor prevăzute în art. 1, lit. a, b, și c, între cari condițiuni se menționează b. și „dovada achitării integrale a prețului către Stat”, alin. ultim al acestui art. dispune că: „dovada îndeplinirii susmenționatei condițiuni se va face cu un certificat eliberat de primăria respectivă, complectat cu referatul percepției, atunci când nu există titlu de împroprietărire”, că aceasta dispoziție categorică a legii cată a fi interpretată că o derogare expresă dela libertatea de alegere a probelor prevăzută în procedura civilă comună, că într'o asemenea situație, în speță, instanța de fond nu mai avea latitudine de a examina și aprecia alte probe decât cele prevăzute de suscitatul text, că prin urmare, ea nici nu-și putea baza constatarea, că prețul către Stat ar fi fost integral achitat, pe o recepisă de depozit — chiar abstracție făcând de faptul, că un asemenea depozit nici de altcum nu putea fi considerat că o plată definitivă și irevocabilă.

Că din acelaș punct de vedere trebuie văzută și chestiunea asigurării, prin întabulare, a prețului către Stat și anume în sensul că nici o asemenea asigurare nu este potrivită a acoperi lipsa dovezii reglementare a achitării prețului către Stat întrucât — cum s'a arătat mai sus — discutarea întrebării dacă nulitatea pusă în cauză, e sau nu determinată de considerente de ordin fiscal, este din principiu, exclusă.

Că în ceea ce privește data achitării integrale

prețului către Stat, acea dată nu poate fi posterioară momentului, în care s'a confecționat actul, prin care s'a înstrăinat imobilul dobândit de către vânzător prin improprietărire, fiindcă nici un act juridic, al cărui existența este legată îndeplinirea vre-unei condițiuni, nu poate lua ființă înainte de îndeplinirea de acele condițiuni, că prin urmare, și sub acest raport s'a produs un vădit desacord între dispozițiile legii și între punctul de vedere al instanței de fond. atunci când aceia instanță a admis posibilitatea acoperirii unui vițiu de fond inițial, printr'un act posterior, acceptând drept plată a prețului către Stat, o plată, — ce fără dubiu — s'a făcut abia după încheierea contractului de vânzare-cumpărare.

4. In ceea ce privește pretinsa obligațiune a reclamanțului de a oferi restituirea prețului de vânzare, obligațiune privită ca o condițiune de îndeplinirea căreia ar depinde facultatea reclamantului de a putea cere rezilierea contractului, desigur, există o elementară normă de drept că în cazul rezilierii unui contract, părțile sunt ținută a-și restitui reciproc tot ceence au primit în baza acelu contract, sau a se despăgubi în mod, corespunzător pretențiunilor reciproce, când restabilirea statului quo ante, nu ar fi posibilă și că nici o parte nu e ținută a da ceea ce este obligat a da fără a primi, ceea ce este drept a pretinde, că însă abstracție făcând de faptul că din aceste normă de drept nu decurge numai decât că partea, cerând rezilierea, ar fi ținută a se pronunța în cauza, înainte de a fi invitate de partea adversară de a restabili și ea la rândul ei stare anterioare contractului, în speță aceasta chestiunea oferirii prealabilă a prețului de vânzare nici nu se poate pune, întrucât precum rezultă din acțiunea reclamantului, aceasta nici nu a cerut a i se restitui și imobilul, ci numai a se declara de noul contractul de vânzare-cumpărare din 21 Februarie 1934, fără a cere vre-o alte obligare a părților decât aceea a suportării cheltuelilor de proces.

Pentru toate acesta considerente Curtea, a găsit că motivele de recurs mai sus menționate ale recurrentului, sunt întemeiate și că, afacere de față fiind de natura a primi o nouă verificare de fapte în vederea principiilor expuse în cele ce preced și o nouă judecată, e cazul a-se trimite instanței de apel spre a proceda la o nouă judecare, conformându-se dispozițiunile prevăzute de art. 54 al legii pentru Curtea de Casație.

(C. de Apel Timișoara S. III-a, No. 2380-936 din 25 Noembrie 1936. Președinția Dlui Dr. Alex. Marta, primpreședinte, redactor DI Ioan Motoc, consilier).

48. STABILIREA DREPTULUI DE PROPRIETATE. — Numai instanțele de drept comun sunt competente de a stabili dreptul de proprietate mobilă și imobilă. Comisiunile create prin legea ad-tivă pentru judeca-

rea apelurilor contra proceselor verbale de impunere ale comunelor, sunt instanțe extraordinare, nu sunt competente de a stabili pe cale de excepție dreptul de proprietate imobiliar. — Incompetența materială de ordine publică. — Probatoriu cerut pt. stabilirea dreptului de proprietate imobiliar, respingerea probei.

Asupra probatorului cerut de apelantă, societatea „Movilă Terchirghiol” de a dovedi cu martori și planuri că instalațiile de electricitate și conductele după străzi, au fost făcute de societate cu ocazia parcelării terenului, proprietatea sa, parcelarea efectuată de peste treizeci de ani, când nu exista stațiunea balneară Carmen Silva, străzile sunt proprietatea apelantei și are dreptul a face ori ce lucrări pe ele. Având în vedere actele dela dosar și susținerile părților.

Având în vedere din dispozițiunile art. 151 din legea ad-tivă rezultă că străzile formate în urma parcelării unui teren, rămân de drept proprietatea comunei, deci titlul de proprietate al comunei asupra străzilor este însăși legea administrativă.

Considerând că prin probatoriu cerut de apelantă, apelanta ținde ca să-și stabilească și comisia să i consfințească prin hotărârea dreptului de proprietate asupra străzilor din orașul Carmen Silva, adică de a stabili contrariu celor specificate în art. 476 c. civ. și 151 din legea administrativă.

Având în vedere că instanțele apelative, create prin legea administrativă, pentru judecarea apelurilor contra proceselor verbale de impunere ale comunelor, sunt instanțe extraordinare, cu o competență limitată, nu pot, neavând competența, ca să stabilească drepturi de proprietate, ele numai verifică drepturile de proprietate stabilite prin hotărâri de alte instanțe cu competență materială.

Considerând că competența materiale este de ordine publică apelanta, urmează a seziza instanța competentă pentru stabilirea dreptului de proprietate și dreptul stabilit prin hotărâre, să-l prezinte înaintea comisiei de apeluri, pentru aceste motive.

Respinge proba cu martori și de a aduce planurile de parcelare, cerute de apelanta „Societatea Movilă Techirghiol” pentru a dovedi dreptul de proprietate asupra străzilor și instalațiilor electrice după străzile din orașul Carmen Silva.

(Judecăt. Mixtă Mangalia. Preșid. dlui Constantin Iorga, judecător Carte de jud. civ. Nr. 248 din 15 Aprilie 1937).

49. Acte de stare civilă. — Deces. — Cerere de stabilirea decesului. — Registre distruse din cauza războiului. — Competența Tribunalului.

Legea actelor de stare civilă, prin art. 43 prevede că dacă ambele exemplare ale registrului de stare civilă s'au pierdut sau au ajuns de neîntrebuințat, se vor reconstitui în elementele lor esențiale du-

pă cererea ministrului public, de cătră o comisiune alcătuită din 2 membrii dintre locuitorii comunei sub președinția unui judecător desemnat de Ministerul Justiției. Aceste dispozițiuni nu sunt aplicabile în cazul când se cere stabilirea ulterioare a unui fapt izolat de stare civilă, deces, naștere, căsătorie, etc., declarat și înregistrat în termen în registrele în stare civilă, dar care din cauza distrugerii lor, nu mai poate fi stabilit pe baza lor. Situațiune în care faptul de stare civilă, urmează a fi dovedit conf. art. 53 din lege, după care partea interesată se va putea servi, în dovedirea lui, de probele dreptului comun, după ce va fi dovedit mai întâiu, prin ori ce mijloace, că se găsește în imposibilitate de a produce copia după actul ce învoacă.

Art. 54 din lege arată că tribunalul este instanța competentă să constate, după cererea lor interesați, sau a procurorului, faptul stării civile și se ordone înscrierea în registre după datele stabilite.

Din moment ce nu se cere reconstituirea registrului de stare civilă pe motivul că ambele lui exemple s'ar fi pierdut sau ar fi neîntrebuințabile, ci se urmărește numai stabilirea unui fapt izolat de stare civilă și anume constatarea decesului unei persoane în anul 1915-1916, afirmându-se că decesul nu poate fi stabilit prin registrul stării civ. în care el a fost înregistrat, deoarece acest registru a fost distrus, instanța competente a judeca cererea este tribunalul.

(C. Cas. S. I. Preșid. d-lui Al. Iuca, președinte, Dec. No. 1131 din 26 Iunie 1935).

INFORMAȚIUNI.

Asociația Generală a Notarilor Comunali din România, cu durere anunță încetarea din viață a fostului coleg **Francisc Szász**, fost membru în consiliul de administrație și președinte al filialei Târnava-Mică. — Odihnească în pace!

Cu ocaziunea Serbării Naționale a Restaurației, Filiala Cahul a Asoc. Notarilor Comunali din România a adresat **M. Sale Regelui Carol II**, următorul omagiu:

TELEGRAMĂ.

Din Besalma Nr. 1, part. 51 cuv. 8 VI 1937 ora 15.
Majestății Sale

REGELUI CAROL II,

București.

Asociația Notarilor din județul Cahul nutriend cele mai alese sentimente naționale depune cele mai respectuoase omagii la picioarele Tronului și roaga pe cel Atotputernic să Vă harazească ani mulți pen-

tru binele și propășirea Neamului. Să trăiți Majestate, Trăiască Iubitul Moștenitor, Trăiască Dinastia.

Președinte Mățișef.

La această telegramă Casa M. Sale a binevoit să dea următorul răspuns:

TELEGRAMĂ TRANZITATA.

D. Mățișef, Președintele Asociației Notarilor,
Besalma-Cahul.

Din București Nr. 175 cl. St. cuv. 45 dela 20 VI ora 12
Majestatea Sa Regele mișcat de bunele urări exprimate cu prilejul aniversării restaurației a binevoit a ma autoriza se va transmit mulțumirile Sale.

Adtor Șef al Secretariatului particular al Mariei Sale Regelui.

Inginer Buhman Eugen.

NOTARI CER PLATA GRADAȚILOR ȘI REVIZUIREA INCADRĂRILOR.

O delegație de notari sub președinția Dlui Gh. Milencovici și formată din Dnii **A. Panait, Romul Aron, Gh. Constantin Roșu, D. Băcanu, G. Elade, Fl. Calotă și P. Tanco**, — din comitetul „Asociației Generale a Notarilor Comunali din România” — s'a prezentat în audiență Dlui **V. C. Bărcă**, subsecretar de stat la interne.

Delegația a prezentat Dlui Ministru un memoriu, prin care se solicită ca, odată cu revenirea asupra măsurilor excepționale, să se procedeze pe data de 1 Iunie și la încadrarea notarilor, cari astăzi se află într'o stare mizeră de salarizare.

„Sunt notari — spune memoriul — cari deși funcționează de zeci de ani, nu se bucură nici astăzi de drepturile prevăzute în statutul funcționarilor publici, relative la avansare”.

Se cere astfel ca să se fixeze — pentru încadrarea notarilor — un minimum de existență de 2500-3000 lei lunar, precum și automatizarea încadrărilor, așa cum s'a procedat cu pretorii și subprefecții.

„Numai astfel — încheie memoriul — se va da posibilitatea ca notarii, să-și îndeplinească, cu adevărat, rolul lor de reprezentanți și puterii centrale la comune”.

Delegația prin glasul Dlui **Milencovici**, președintele Asociației, a mai cerut ca Ministerul de Interne să avizeze și la chesțiunea plății gradațiilor, prevăzute de legea administrativă.

Deasemeni s'a solicitat aprobarea tarifului pentru lucrările particulare ale notarilor, printr'un regulament care a fost aprobat și semnat de 80 de parlamentari.

Di Ministru **Bărcă**, a promis că va da dispozi-

țiuni pentru revizuirea generală a încadrărilor făcute până în prezent, pentru ca toți notarii îndreptățiți să poată fi încadrați.

În ce privește plata gradațiilor chestiunea este încă în studiu, spre a se putea fixa modalitatea de plată.

Regulamentul pentru tariful notarilor se află deocamdată la Ministerul Justiției, spre avizare.

(„Curentul” din 30, 5, 1937).

Nota Redacției : — Despre această audiență au scris și ziarele „Universul”, „Porunca Vremii”, și „Facla” din 28 Mai 1937.

PREȘEDINTELE NOSTRU BOLNAV.

Dl. Gh. Milencovici, președintele Asoc. Generale a Notarilor Comunali din România fiind bolnav, după îndelungate suferințe a fost nevoit la sfatul medicilor să urmeze un tratament la Băile Călimănești, înainte de a se supune unei operații chirurgicale.

Este caracteristic pentru personalitatea președintelui nostru faptul că deși fiind bolnav, nu a întrerupt nici un moment activitatea sa neobosită ce depune pentru binele Corpului Notarial.

Astfel, aflându-se la Călimănești deplasându-se la Sibiu, a luat contact cu Dl. Nicolae Bunesu, președintele filialei Sibiu, în Jibla cu colegul pentru notarii din județul Argeș, iar în comuna Voineasa și Brezoi cu colegii din Vâlcea.

Publicăm în altă parte a numărului de față lucrările de organizare a filialei Vâlcea.

Dorim harnicului președinte grabnică însănătoșire.

Dela Federația Asoc. Salariaților Publici.

— Desființarea curbei de sacrificiu. — Ședința consiliului Federației generale a salariaților publici. —

Consiliul Federației generale a asociațiilor profesionale de salariați publici s'a întrunit în 16 Iunie crt., seară în ședință, la care au luat parte reprezentanții tuturor organizațiilor componente.

D. președinte Stancu Brădișteanu, a adus la cunoștința consiliului că, la telegrama de devotament, adresată M. S. Regelui, cu ocazia aniversării Restaurăției, a primit următorul răspuns :

„Vă mulțumesc pentru devotatele urări ale Federației.
Carol”.

Apoi s'a discutat pe larg necesitatea desființării ultimei curbe de 10 și 12,50 la sută, pusă asupra unor categorii de salarii.

Consiliul, constatând că toate măsurile luate de guvern în contra scumpirii traiului n'au dat nici un rezultat efectiv, având în vedere că ultima reducere de salarii a fost hotărâtă numai pentru anul 1933—1934 și că ea s'a aplicat numai unor categorii de funcționari, cruțându-se altele, ceea ce împărțit corpul funcționarilor publici în funcționari privilegiați și funcționari năpăstuiți, a hotărât ca d. președinte al Federației, împreună cu toți ceilalți președinți de organizații, care constituie comitetul de conducere al Frontului unic al asociațiilor de funcționari publici, să se prezinte de urgență dlui prim-ministru și dlui ministru de finanțe spre a le cere desființarea ultimei curbe, pe 1 Iulie.

Organizațiile funcționarilor publici cer această desființare cu atât mai mult, cu cât d. prim-ministru a promis suma de șase sute milioane lei pentru îmbunătățirea salariilor, adică atât cât este necesar pentru desființarea curbei dela 1 Iulie și până la finele anului bugetar.

Deasemeni d. ministru de finanțe a promis această desființare.

Lichidarea datoriilor și reorganizarea creditului pentru funcționarii și pensionarii publici. — Modificarea calculării pensiilor. —

Consiliul federației generale a asociațiilor profesionale de salariați publici s'a întrunit la 23 Iunie crt. seară în ședință, la care au luat parte reprezentanții tuturor organizațiilor componente.

D. președinte Stancu Brădișteanu, a adus la cunoștința consiliului, că împreună cu d-nii : Ilie Cosmulescu, președintele asociației solidare a pensionarilor, Spiridon Iacobescu, profesor la Academia de înalte studii comerciale și industriale, I. N. Georgescu și Costin Negulescu, s'a prezentat dlui Căciocov, ministrul finanțelor, în ziua de 23 Iunie, în chestiile lichidării datoriilor și reorganizării creditului pentru funcționarii și pensionarii publici.

D. profesor Spiridon Iacobescu, a expus dlui ministru modalitățile, în care se poate face lichidarea datoriilor funcționarilor și pensionarilor publici. Fără această lichidare, mărirea salariilor devine iluzorie. Trebuie neapărat înlăturată depresivitatea materială și morală, în care se găsește salariații publici, dându-li-se astfel posibilitatea să se ocupe numai de serviciul public. A depus și memoriul Federației în această chestiune.

D. ministru **Cancecov** a recunoscut, că situația salariaților este foarte grea și a promis, că va studia de aproape problema lichidării datoriilor, fiind principial de acord cu soluțiunea propusă.

D. președinte al Federației a expus modul, cum privesc organizațiile funcționărești chestiunea reorganizării creditului pentru funcționarii și pensionarii publici, cerând dlui ministru, ca să se contopească proiectul lucrat la Banca Națională cu acela pregătit la ministerul de Finanțe. Este bine, să se creieze casse de credit pe lângă fiecare minister și să se înființeze un institut central pentru finanțarea casselor de credit cu o dobândă foarte mică, nu numai pentru creditul pe termen scurt, dar și pe termen lung, în special pentru construcții ieftine.

Delegația a adus la cunoștința dlui ministru, că imensa majoritate a funcționarilor și pensionarilor publici cere cu insistență acest lucru.

D. ministru a promis, că va supune chestiunea în prima ședință a consiliului de miniștri.

Delegația a adus la cunoștința dlui ministru, că proiectul, întocmit de Cassa generală de pensii cu privire la fișa de pensie a funcționarilor și pentru stabilirea domiciliului real al pensionarilor, a fost acceptat de toate organizațiile.

Proiectul trebuiește însă completat cu noi articole, care să schimbe calcularea pensiilor. Pensiile trebuie calculate la salariul actual, iar nu la salariul de bază din 1929, care nu mai există încă din anul 1930. Deasemenea quantumul pensiilor trebuie mărit, potrivit tablourilor depuse de Federație la Cassa generală de pensii.

D. ministru a promis, că va ține seamă de dezerdatele organizațiilor funcționărești

D. I. N. **Georgescu**, președinte asociației generale a funcționarilor financiari, a înmănat dlui ministru un memoriu, prin care cere să facă dreptate foștilor controlori fiscali și să se facă dreptate și în chestiunea înaintărilor, aplicându-se strict dispozițiunile statutului.

La sfârșit delegațiunea a cerut din nou dlui ministru să desființeze cât mai repede ultima curbă de 10 și 12 la sută, pusă asupra salariilor.

D. ministru a repetat promisiunea, că imediat ce prevederile bugetare vor fi depășite la încasări, va desființa această curbă.

Consiliul Federației a hotărât, ca o delegație să se prezinte de urgență dlui prim-ministru, spre a-i cere desființarea ultimei curbe pe 1 Iulie 1937, întrucât ea necesită numai suma de 600 milioane, promisă de d-sa pentru îmbunătățirea momentană a salariilor.

— Normalizarea și armonizarea salariilor pe baza minimumului de existență. —

Consiliul Federației generale a asociațiilor profesionale de salariați publici s'a întrunit la 19 Iunie crt., în ședință extraordinară, la care au luat parte reprezentanții tuturor organizațiilor componente.

D. președinte **Stancu Brădișteanu** a adus la cunoștința consiliului, că potrivit hotărârei, luată în ședința anterioară, s'a prezentat în ziua de 19 Iunie a. e., dlui **Cancecov**, ministrul finanțelor, spre a-l ruga din nou în chestia desființării ultimei curbe de 10 și 12,50 la sută asupra salariilor.

D. ministru a răspuns, că menține promisiunea făcută de a examina, cu dorința de a găsi o soluțiune, pentru satisfacerea cererii prezentate în chestia desființării ultimei curbe. Aceasta va depinde de rezultatele ce se vor obține prin aplicarea bugetului în curs, adică în măsura, în care prevederile bugetare vor fi depășite la încasări.

În 23 Iunie crt., d. ministru al finanțelor va primi delegațiunea Federației, spre a discuta chestiunea lichidării datoriilor funcționarilor și pensionarilor publici, precum și chestiunea reorganizării creditului pentru funcționarii și pensionarii publici.

În ziua de 19 Iunie, d. președinte al Federației s'a prezentat dlui ministru **Negură**, căruia i-a expus dezerdatele organizațiilor funcționărești în chestia cooperativelor de consum.

D. ministru a hotărât, ca să se facă cooperative în fiecare capitală de județ, începând cu Bucureștii.

Chiar în cursul săptămânii viitoare se vor lua măsuri pentru înființarea acestor cooperative, care vor asigura funcționarilor publici, de toate categoriile și pensionarilor publici cele necesare traiului (alimente, îmbrăcăminte și lemne) cu prețuri mult reduse sub prețurile pieței.

În urma consiliului a discutat chestiunea defraudatorului **Menelas Varveri**.

Federația protestează contra lipsei de control și cere ca, atât hoții banului public, cât și cei cari nu și fac datoria de control, să fie pedepsiți cu cea mai mare severitate.

S'a citit apoi decretul-lege pentru reîncadrarea personalului C. F. R., precum și etichetele de salarii.

Federația felicită pe d. ministru al comunicațiilor și direcția generală C. F. R., pentru salariile, pe care le acordă funcționarilor ceferiști.

Totodată roagă guvernul, ca să aibe grije și de ceilalți funcționari, cari pier de mizerie fizică și morală, ei și familiile lor, având salarii sub 3.000, sub 2.000, sub 1.000 și chiar sub 500 lei lunar.

Guvernul este rugat, ca să facă normalizarea și armonizarea salariilor pe baza minimumului de existență, așa cum s'a făcut pentru funcționarii dela C. F. R.

Până la normalizarea și armonizarea salariilor, să se desființeze cel puțin ultima curbă și anume pe 1 Iulie a. c., ceace necesită suma de șase sute milioane lei, adică atât, cât a promis d. prim-ministru pentru ameliorarea momentană a salariilor.

(„Universul“ 22, 6, 937).

PEDEPSE DRASTICE PENTRU FUNCȚIONARI NEGLIJENȚI SAU INCORECȚI.

— Un important decret lege al ministerului finanțelor, — Ce sancțiuni prevede decretul. —

Ministerul de finanțe a întocmit un decret lege, care completând art. 13 din legea măsurilor excepționale pentru unificarea și simplificarea măsurilor financiare excepționale, prevede pedepse drastice pentru funcționarii neglijenți sau încorecți.

Ministerul va putea astfel să ceară instanțelor speciale controlul averilor funcționariilor menționați.

La art. 51 se prevede la statutul funcționarilor că pedepsele disciplinare sunt: Muștrarea verbală sau scrisă, muștrarea cu pierderea salariului, ștergerea de pe tabloul de înaintări, muștrarea pe cale disciplinară, excluderea din serviciu pe timp de 6 luni cu pierderea de salariu, punerea în disponibilitate și, în fine, destituirea.

Ministrul de finanțe va avea latitudinea să aplice pedepse exemplare disciplinare numai în urma unei anchete ordonanță de ministru.

Pedepsele se vor aplica tuturor funcționarilor în orice calitate s'ar găsi și ori unde.

Poșta redacției.

Către toți colaboratorii Revistei.

Pentru a nu știrbi solidaritatea ce trebuie să domine în orice Asociație și pentru ca în coloanele revistei lor notarii să nu apară sub un aspect care ar atinge demnitatea lor, Redacția refuză să publice, orice articol care ar conține vr'un atac nedrept sau expresii nemăsurate pe adresa oricărui dintre colegi. Aceasta spre a evita procesele de presă care lo-

vesc în prestigiul Corpului Notarial, ca acele pendinte la Tribunalul Timiș-Torontal S. II, sub No. Dos. P. 873/1937. Actuala conducere a revistei neînțelegând a face din revista o tribună liberă unde toate pasiunile ambițioase ar putea lovi în Asociația noastră și în prezidiu, care în activitatea sa pe care o desfășoră pentru promovarea intereselor corpului notăresc, trebuie să apară ca un adevărat conducător al unei Asociații Profesionale, ferm solidară cu activitatea interprinsă de președintele ei, deoarece prezidiul, nu mai în așa împrejurări, va avea posibilitatea să apere în fața autorităților cu demnitate interesele noastre profesionale.

Ori Asociația are nevoie, spre a putea fi la înălțimea morală, de calmul cerut pentru munca nentreruptă și rodnică de ce a dat dovadă până acum.

ORGANIZAREA ASOCIAȚIEI NOASTRE.

Din Maiu 1936, Prezidiul Asociației noastre a organizat următoarele filiale: **În anul 1936**: Rădăuți, Ilfov, Teleorman, Muscel, iar **în anul 1937**, Cernăuți, Durostor, Dolj, Romanați, Tighina, Făgăraș, toate aceste filiale fiind legal constituit.

În curs de organizare au rămas următoarele filiale: Orhei, Lăpușna, Fălciu, Olt, Mehedinți, Baia, Tighina, Vâlcea și Ialomița.

Pentru organizarea acestor filiale au fost autorizați de către prezidiu următorii colegi: **Alexandru Tatomir**, pentru Mehedinți, **Constantin Amarici**, pentru Baia, **V. Comșa**, **V. Drăgoescu** și **F. I. Bârzescu**, pentru Vâlcea, **Teodor Stănescu**, pt. Orhei, **Zenovic Bodiu**, pentru Lăpușna, **Alex. Vlăhuță**, pt. Fălciu, **Tănase Ciucescu**, pt. Olt, **Ioan D. Filip**, preș. filialei Durostor, pentru Ialomița.

Primăriei Comunală Tătaru (jud. Brăila.

Din partea prezidiului suntem autorizați a aduce și pe această cale mulțumite pentru gestul generos al acestei comune de a vota suma de Lei 500.— drept subvenție pentru „Căminul Notarilor”. Felicităm pe colegul din notariatul Tătaru pentru devotamentul arătat Asociației și rugăm pe ceilalți colegi ca să urmeze acest frumos exemplu în interesul binelui comun al Corpului Notarial.

LISTA NOILOR ABONAȚI.

(Continuare).

166. Vișeu-Bistra (jur. Maramureș, dela 15 Iunie 1937).

167. Albești (jud. Teleorman, dela 1 Ian. 1937).

168. Tătaru (jud. Brăila, dela 1 Ian. 1937).

169. Teodorești (jud. Suceava, dela 1 Apr. 1937).

JUDEȚUL DAMBOVIȚA :

170. Bilciurești. 171. Băleni Romani. 172. Băleni Sârbi. 173. Bălțița. 174. Cătunu. 175. Cojasca. 176. Colentina Nouă. 177. Cornățel. 178. Cornești. 179. Dobra. 180. Finta. 181. Frasinul. 182. Gheboiaia. 183. Mărcești. 184. Bădulești. 185. Bogați. 186. Butoiu. 187. Glămbocața. 188. Aulubești. 189. Ludești. 190. Patroaia Deal. 191. Patroaia Vale. 192. Scheiu de Jos. 193. Scheiu de Sus. 194. Valea Mare. 195. Valea Caselor. 196. Broșteni. 197. Cacova. 198. Cobia. 199. Cojocaru. 200. Croitori. 201. Căpșuna. 202. Cuparu. 203. Dragodana. 204. Gura Fcii. 205. Ionești. 206. Fugureni. 207. Mătășaru. 208. Petrești. 209. Picior de Munte. 210. Răscăești. 211. Tetcoi. 212. Uliești. 213. Vișina. 214. Băldana. 215. Bălteni. 216. Brezoarele. 217. Contești de Sus. 218. Contești de Jos. 219. Ghergani. 220. Ghimpați. 221. Poiana de Sus. 222. Răcori. 223. Românești. 224. Săbiești. 225. Serdaru. 226. Slobozia Moara. 227. Țepeș Vodă. 228. Vizurești. 229. Brezdead. 230. Buciumeni. 231. Brănești. 232. Colibași. 233. Fieni. 234. Glodeni. 235. Moroeni. 236. Măgura. 237. Mătăeni. 238. Pietroșița. 239. Runcu. 240. Țața. 241. Urseiu. 242. Valea Lungă Ghicou. 243. Valea Lungă Gorgola. 244. Vârfuri. 245. Vișin-

ști. 246. Vulcana-Băi. 247. Vulcana de sus. 248. Vulcana Landele. 249. Zărăfoaia. 250. Adanca. 251. Aninoasa. 252. Bucșani. 253. Colaru. 254. Comișani. 255. Doicești. 256. Gorgota. 257. Hăbeni. 258. Lazurile. 259. Lucieni. 260. Ocița. 261. Perșinari. 262. Răzvadu de sus. 263. Raci. 264. Săcueni. 265. Șotânga. 266. Șuța. 267. Ungureni. 268. Valea Vorvozilor. 269. Văcărești. 270. Viforata. 271. Bolovani. 272. Boteni. 273. Costești Deal. 274. Crovu. 275. Braniștea. 276. Cazaci. 277. Găiseni. 278. Ghinești. 279. Gura-Sutei. 280. Mărunțișur. 281. Mircea Vodă. 282. Iucet. 283. Odobești. 284. Pitaru. 285. Podu Rizi. 286. Potlogi. 287. Principele Mihai. 288. Produlești. 289. Sălcuța. 290. Titu. 291. Tomșani. 292. Vlășcenii. 293. Bărbuleț. 294. Căndești Vale. 295. Căprioru. 296. Dragodănești. 297. Dragomirești. 298. Gemenea. 299. Gheboeni. 300. Izvoarele. 301. Mănești. 302. Pietrari. 303. Priboi. 304. Râul Alb. 305. Tătărani. 306. Voinești.

(Va urma).

A v i z.

Notar declarat stabil în una din cele mai bune comune din jud. Muscel, cu gară în loc, medic de circumscripție, farmacie, judecătorie rurală, percepție, secție și post de janrarmi, regiune agricole, mai multe târguri, etc.; dorește se schimbe locul cu un notar de preferință din jud. Caraș-Severin, Timiș-Torontal, Bihor, Cluj, Sibiu și Hunedoara. Cauza mutării interes familiar. Ofertele se vor trimite pe adresa : **Dlui Stefan Lungu, notar com. Băjești, jud. Muscel.**